FREE WAVE 363

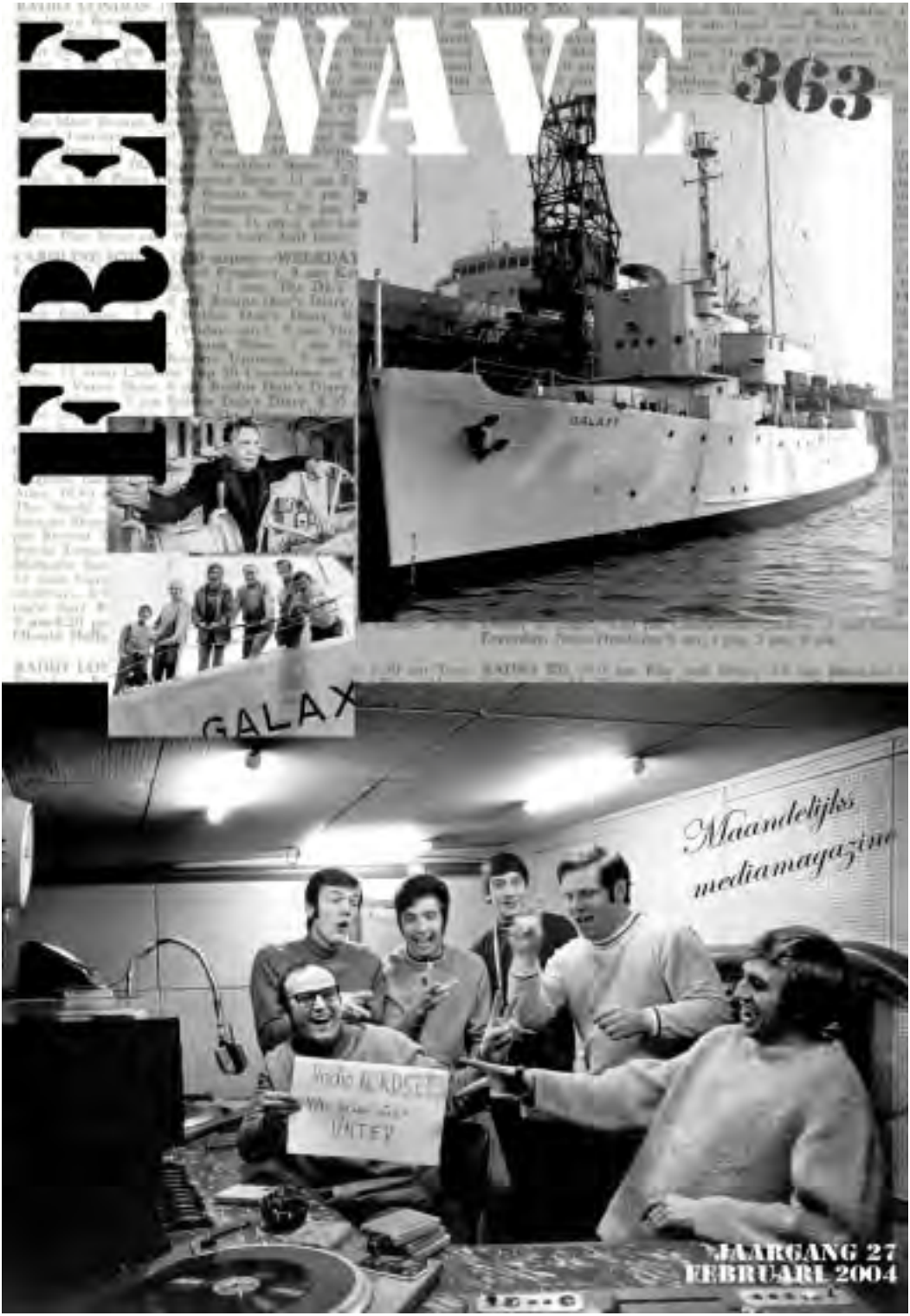

JAARGANG 27
FEBRUARI 2004

COLOFON

Exploitatie: Stichting Media Communicatie
Hoofdredacteur: Hans Knot
Lay Out: Jan van Heeren
Druk: EPC

Vaste Medewerkers:
Walter du Bateau, Michel van Hooff (Nederland); Rene Burcksen, Jan Hendrik Kruidenier (VS); Jelle Knot (Internationaal); Eric Wiltshire (Satelliet); Ingo Paternoster (Duitsland); Gijs van der Heuvel (Caribisch Gebied); Radio Magazine (Engeland); Etienne Kerremans (België)

Verantwoordelijke Uitgever
Stichting Media Communicatie
Postbus 53121
1007 RC Amsterdam

Correspondentieadres:
Hans Knot, Postbus 102, 9700 AC Groningen

Lidmaatschap:

Nederland:	Euro 23,-
Europa:	Euro 28,-
Rest v/d wereld:	Euro 34,50

Einde abonnement?
Op de adresband staat de datum waarop het abonnement afloopt. Vernieuw dit tijdig!
Voortaan a.u.b uw eigen adres vermelden onder mededelingen van uw overschrijving (zowel via een overschrijvingskaart als elektronisch).
U kunt evenueel uw adresgegevens doormailen/ opsturen met verwijzing naar de overschrijving.

Transacties:
Postgiro 4065700
t.n.v. Stichting Media Communicatie, Amsterdam
(met vermelding eigen adresgegevens)

Verzending:
Eventuele klachten inzake verzending, onregelmatige ontvangst en adreswijziging ten alle tijden richten aan: Stichting Media Communicatie, Postbus 53121, 1007 RC Amsterdam

Advertentietarieven:

	eenmalig	tweemalig
1/1 pagina:	Euro 23,-	Euro 34,50
1/2 pagina:	Euro 14,-	Euro 23,-
1/4 pagina:	Euro 10,-	Euro 16,-

Kleinere advertenties zijn niet mogelijk.

ISSN NR. 1381-8562

Elke auteur en adverteerder is verantwoordelijk voor zijn/haar eigen publicatie. Zonder toestemming van de redactie is gehele of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, uit deze Freewave niet toegestaan.

Beste lezers,

Allereerst even een bericht vanuit huize Knot: Hans en Jana willen iedereen hartelijk bedanken voor de enorme hoeveelheid Kerst- en Nieuwjaarswensen die hen zijn toegestuurd. De deuren en muren hingen er vol mee.

Wat valt ditmaal te beleven in dit 363-ste nummer? Allereerst een extra lange aflevering van Heden en Verleden. In de periode die behandeld wordt, vertrok de Communicator uit ons land. Daarmee daalde het aantal oud-zendschepen in Nederlandse wateren voor het eerst sinds 1974 tot 0 stuks. In Israel is de situatie wat dat betreft niet veel beter. De MV Hatzvi, het laatste zendschip aldaar, werd aan een sloopbedrijf 'toevertrouwd'. Gelukkig verliet de Communicator ons land voor een minder droevige bestemming en lijkt het erop dat 'de Veronica' naar ons toe komt deze zomer.

Na de perikelen in eigen land, brengen we u ook op de hoogte van het medianieuws in buitenland, gevolg door een noodkreet van Bert Bossink, die een van de vele tevreden nachtelijke Radio 2-luisteraars was, totdat men besloot een aantal programma's stop te zetten.

De voorpagina verwijst naar het uitgebreide gesprek dat Martin van der Ven had met Ulf Posé, o.a. beter bekend als Hannibal van RNI. In dit nummer het eerste deel van het gesprek, dat vervolgd wordt in Freewave 364. Dus u heeft ook nog wat om naar uit te kijken.

Veel leesplezier,
Jan van Heeren

INHOUD

Heden en verleden	3
Perikelen	13
Nieuws uit Engeland	16
Nieuws de wereld rond	17
Nieuws uit Duitsland	18
Nieuws uit Amerika	18
Verdwenen radioprogramma's Radio 2	20
Martin v/d Ven in gesprek met Ulf D. Posé	21
Internet surftips	29

FOTO'S
Indien niet anders vermeld zijn alle foto's uit het Freewave archief.

OMSLAGFOTO's
(archief Martin van der Ven en Freewave)

1. De Galaxy in de haven van Hamburg
2. De Nederlandse kapitein van de Galaxy: Wilhelm Buninga (1968)
3. De Duitse discjockeys op het dek van de Galaxy (1968)
4. De Duiste discjockeys in de studio van de Galaxy.

HEDEN & VERLEDEN

Aanvulling:
VR 21 NOV: Het moet zeker 20 jaar geleden zijn dat ik voor het laatst een opname uit mijn archief gehaald heb en geluisterd heb naar het geluid van Radio Mi Amigo 272. In mijn oren een afschuwelijk station. Maar om weer een beetje in de mood te komen bij het schrijven van het laatste deel over de historie van Radio Mi Amigo moet ik wel. Daniël Boolen was één van hun deejays en gebruikte als tune 'Cavatina' van The Shadows, en die stond nog niet vermeld in de discografielijst.

Nog een erbij
ZO 23 NOV: Op Capital Radio, uitzendend vanaf de MV King David, was in 1970 onder meer een promotiespot te horen ingesproken door Dominee Toornvliet. 'Capital Radio, de goede muziek en het goede woord' werden door hem besprenkeld via het gebruik van Beethoven Symphonie nr 5 c-moll opus 67 in een voor ons onbekende uitvoering.

Weg voor de kust
ZO 23 NOV: Vanuit Tel Aviv komt de bevestiging dat het zendschip van Arutz Sheva nu definitief weg is voor de kust, waar ze jaren lang strijd met natuur en regeringen heeft gestreden. Zoals al eerder gemeld, hebben de eigenaren van het zendschip besloten het te verkopen aan een sloperij in Turkije.

Leendert Vingerling, Frits Koning, Maarten de Jong en Fred Bolland (december 1985) © Leendert Vingerling

Dankwoord
MA 24 NOV: Van Fred Bolland mochten we de volgende mededeling ontvangen: 'Beste radiovrienden. Eindelijk weer thuis na een lange en zware ziekenhuisperiode. Ik ben vandaag voor het eerst even op en wil direct iedereen bedanken voor de warme en hartelijke wensen die ik mocht ontvangen. Ik kan niet zeggen hoe belangrijk dit is geweest tijdens de moeilijke momenten die Gerda en ik gehad hebben. Ik dacht altijd 'nobody knows you when you're down and out', maar dit geldt niet voor mij. Geweldig. Ik moest dit jullie even laten weten. Het gaat steeds beter met me, maar zal nog vele weken duren, misschien wel maanden, voor ik weer een beetje de oude ben.'

Overleden
WO 26 NOV: Via Andrew Emmerson komt het trieste bericht binnen dat reeds op 6 juni jongstleden Edward Cole is overleden op 63-jarige leeftijd. Edward kennen we vooral vanwege zijn prachtige stem die overal boven uitstak als je vroeger naar Radio 390 luisterde. Na zijn periode bij de zeezenders werkte hij geruime tijd bij de BBC als presentator. Tot groot verdriet van Cole kreeg hij nooit een baan binnen de Independant Local Radio aangeboden. De laatste jaren was hij nog binnen een ziekenomroep actief ten oosten van London. The Journal into Music, een tijdschrift voor mensen die van lichte muziek houden, meldde zijn overlijden. Het wordt uitgegeven door the Robert Farnon Society.

Edward Cole

Golfen
DO 27 NOV: In het Horeca Bulletin van deze maand een verhaal over Willem van Kooten en het succes van zijn golfbaan in het Portugese Castro Marim. Uiteraard komt zijn radioleven ook even voorbij en andermaal leren we dat Joost destijds het Top 40-lijstje uitvond en samenstelde. Natuurlijk wordt genoemd dat de Bee Gees en de Dire Straits door hem zijn ontdekt en deze keer wordt vergeten te melden dat de Surpremes door hem ook groot zijn gemaakt. Allemaal geschiedenisvervalsing die telkens terug keert doordat men van elkaar overschrijft en geen goede research pleegt.

Toch elders
ZO 30 NOV: Vanuit Israël de bevestiging dat het voormalige zendschip van Arutz Sheva inderdaad naar een sloopbedrijf is gegaan, alwaar de werkzaamheden al een aanvang hadden genomen. Mike Brand, die andere gegadigden had voor het schip, belde met Yoel Tzur om naar de prijs te informeren. Echter was het al verkocht en is het aangekomen in de ha-

Tweemaal de MV Hatzvi: links kort na aankomst in Piraeus, rechts al deels ontmanteld (met dank aan Mike Brand)

ven van Piraeus. Inmiddels is er door een politiecommissaris opdracht gegeven een onderzoek te laten doen naar de inhoud van de internetsite van het station, waarin zou worden opgeroepen tot haat en moord op Palestijnen.

Bijnaam

DI 2 DEC: Verrassend is het te zien hoeveel voormalige medewerkers toch reageren op de afleveringen van het international report op internet. Ze willen graag gezien en gehoord worden en dus vandaag weer een e-mail uit een onverwachte hoek. Het is Elly van Amstel die zegt dat zij ook een bijnaam had aan boord. Ze heette Miss Ellie, met een verwijzing naar de moeder uit de televisieserie Dallas. Daarom wordt haar naam ook vaak verkeerd geschreven.

Restaurantje

DO 4 DEC: Soms kan het vreemd gaan met het leven van de deejay na zijn radioperiode. Neem nu Frits Koning die al op zeer vroege leeftijd via de Wereldomroep was te horen. Vervolgens in Amsterdam bij onder meer Radio Unique aan de bak kwam. Op de Sociale Academie ondertussen de nodige diploma's haalde maar toch graag de journalistiek inging. Tot verdriet van sommigen besloot hij in 1984 echter plots naar zee te gaan om bij Radio Monique te gaan werken.

Andere stations

Na zijn periode op de MV Ross Revenge was er voor Frits toekomst in de radio. Niet alleen bij de regionale omroep in Utrecht maar ook in Amsterdam bij Business News Radio, alwaar hij eindredacteur werd. Vele jaren werkte hij er met plezier totdat hij begin vorig jaar besloot zijn geluk te gaan zoeken in Cambodja om aldaar in Phnom Penh zijn kost te gaan verdienen als freelance journalist. Frits, die officieel Frits Mulder heet, heeft besloten in zaken te gaan. Hij heeft een restaurantje opgekocht van een tweetal Britten en zal spoedig deze heropenen als Frizz. (hetgeen in de landstaal het sissen in de pan betekent).

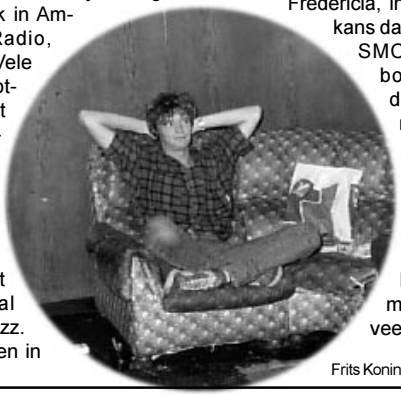

Frits Koning op de Ross Revenge © Leendert Vingerling

Malcolm

DO 4 DEC: Vanmiddag de jaarlijkse ontmoeting met Malcolm Smyth, dan wel Peter Moore. Hij heeft niet zoveel te melden omtrent de ontwikkelingen binnen de Caroline-organisatie. Men zal in maart afscheid moeten gaan nemen van de religieuze organisaties, die via een eigen satellietkanaal gaan werken. Echter de opstraling zal vanuit Maidstone blijven gebeuren met inzet van de Carolinemensen, en daar zit natuurlijk ook een financieel kaartje aan.

Redden

Moore is nooit zo communicatief geweest met het beantwoorden van vragen maar deze keer stelde hij dat de organisatie zich draaiende kon houden middels een redelijk goed inkomsten- en uitgavenbeleid, maar dat het financieel niet veel overhield. Gelukkig dat men op vele vrijwilligers kan rekenen. Toch hoopt Moore in de toekomst een echte programmaleider aan te kunnen stellen die alle 'soorten van programma's' binnen het station tot één geheel kan maken. Er zit te veel verloop in, waardoor vele luisteraars zijn afgehaakt. Over het aantal luisteraars wil Malcolm geen uitspraken doen.

Veertig jaar

In maart is het veertig jaar geleden dat het eerste signaal van Radio Caroline, destijds vanaf de MV Fredericia, in de ether kwam. Er is een grote kans dat in samenwerking met Hans Knot, SMC de Caroline-organisatie een boek zal worden uitgebracht met daarbij herinneringen van oudmedewerkers, die in de vier decennia actief zijn geweest voor het station. We houden je op de hoogte.

Mike Dundee

De uit Australië afkomstige Mike Dundee had recentelijk contact met Peter Moore en vertelde hem veelvuldig terug te denken aan de

veertien mooie jaren die hij voor Caroline en de eigen zaak van Malcolm had gewerkt. Momenteel is Dundee al weer vier jaar terug in Australië en heeft hij een gezin gesticht. Hij wordt volgend jaar 50 jaar en is nu actief als sloper van jachten.

Specialiteiten
De BBC heeft aangekondigd van plan te zijn dit voorjaar bezig te gaan met opnamen ten bate van een televisieprogramma dat in maart zal worden uitgezonden in het kader van 40 jaar Radio Caroline. Hopelijk komt men eens met niet eerder vertoonde opnamen. De firma Disky is in onderhandeling met de Caroline-organisatie tot het mogelijk kunnen uitbrengen van een DVD met daarop beeldmateriaal van het station.

Televisie en zeezenders
ZA 6 DEC: Wim van de Water schreef me vandaag het volgende: 'Je hebt vast al in de zeezender nieuwsgroep gelezen dat in 'Single Luck' van de NOS de leadzanger van Mungo Jerry zich herinnerde dat 'In the summertime' zeer frequent werd gedraaid door Radio Northsea International. In 'De Televisiejaren' van de NCRV afgelopen vrijdag werden prachtige zwart/wit beelden vertoond van het AVRO programma 'Moef Ga Ga' met Willem van Kooten. Egbert Douwe zong in één van de uitgezonden fragmenten van Moef Ga Ga zijn 'Kom uit je bedstee mijn liefste'. Daarna werd door de geïnterviewden in het programma uitgebreid stil gestaan bij het feit dat Egbert Douwe niemand minder dan Rob Out was en dat Rob Out weer programmaleider was bij Veronica.' Op deze avond trouwens vanaf vandaag iedere zaterdag op ITV aandacht aan Britten die zijn geëmigreerd naar Spanje. Eerste gast is niemand anders dan Tommy Vance.

Live zingen aan boord MEBO II
DI 9 DEC: Een berichtje viel me op inzake live optredens van artiesten aan boord van een zendschip, waarbij de naam van Nico Haak tevoorschijn kwam. Onmiddellijk kwam een aantal herinneringen naar boven die ik graag wil delen. Het leuke is dat toen Nico Haak aan boord van de MEBO II was, er ook een groep fans mee was om de boot te bekijken. Moet in 1972 geweest zijn denk ik. Onder deze fans, die een tochtje hadden gewonnen via hun favoriet muziektijdschrift Muziek Parade, bevond zich nieuwsgroeplezer Charles van Doorneweerd en een meisje met de achternaam De Millianno. Van voren trouwens Maria. Is me altijd bijgebleven daar ze in die tijd regelmatig schreef naar ons toenmalig tijdschrift Pirate Radio News vanuit Waterlandkerkje in Zeeland. Schrijven gebeurde toen uitgebreider dan heden ten dage met de korte e-mailtjes met verbasterd taalgebruik, dan wel de korte berichten in de nieuwsgroep.

Uitnodiging
Niet veel later zouden Jacob Kokje (Kokswijk) en ikzelf van John de Mol sr. de opdracht krijgen te gaan nadenken over de productie van een dubbel-lp over de geschiedenis van het station. Het vreemde is dat deze opdracht kwam nadat de man eerst helemaal, in een twee pagina's lange brief - die ik recentelijk nog eens teruglas - tegen Jacob en mij tekeer was gegaan daar we ons gezicht te vaak lieten zien in de studio's in Naarden. Ook werd door ons te vaak negatief informatie gegeven aan onze lezers inzake RNI, vond Johnny's vader. Tja, kan gebeuren als je iets intensief volgt dat ook de slechte dingen naar buiten kwamen. In ieder geval kwam er dus een gesprek waarbij de oude Mol ons vroeg de dubbel-lp te gaan produceren.

Officiële presentatie
4 mei 1973 was het zover en werd het album officieel gepresenteerd in 'Kop Op' met Peter Holland en de verkoop startte die middag in de 2e Binnenhaven van Scheveningen officieel. Tja, en dat doet me dan denken aan een andere, toch wel vreemde vogel, die me vanaf dat moment ging schrijven als fan van RNI (mijn adres stond op de hoes vermeld). Elisabeth Poole stuurde wekelijks liefdesbrieven over RNI waarbij ze de enveloppen altijd versierde met een kikker (Mike Ross) en het RNI-logo. Zelfs één van de enveloppen heb ik nog bewaard (waarom is me onduidelijk). Ik had een hele serie dia's gemaakt in, ik denk, 1976 van Mi Amigo, aan haar uitgeleend en .....nooit meer teruggekregen.

Studio 2 aan boord van de MEBO II, met Kas van Iersel en Leo van der Goot

Toen nog grote onbekende
Terugkomend op Nico Haak, in dezelfde uitzending was ook Peter Koelewijn live aan boord, terwijl Tony Berk samen met Leo van der Goot de presentatie deed. En om deze korte terugblik ge-

heel rond te krijgen kan ik ook melden dat één van de winnaars afkomstig was uit Den Haag en als verlegen jongetje nog op één van de foto's van die dag stond. Zijn naam Casper van Iersel, dan wel Kas van Iersel. Misschien dat hij daarom wel bij de Voice of Peace op het zendschip is gaan werken.

Nelson Riddle

Nelson Riddle
DI 9 DEC: Terwijl ik het verhaal schreef over de live optredens luisterde ik echt niet naar Nico Haak en de Paniekzaaiers, maar naar één van de CD's die ik meenam uit Engeland de vorige week. Het is een cd waarop twee LP's staan geperst van het orkest van Nelson Riddle uit de jaren zestig. Eén van de nummers begon en meteen in enthousiasme gaf ik een gil. Het is de versie van het nummer 'Bonanza' dat werd gebruikt op Radio Caroline in 1966 voor het item 'Happy Birthday Bonanza'. En zo komen we stukje voor stukje completer met de discografie.

Valstrik
DO 11 DEC: Een heerlijke herinnering komt binnen van Andy Archer: 'Eind 1967, zo herinner ik me, kwam ik met de tender in de haven van IJmuiden aan en ging vandaar met de trein naar Amsterdam. Vervolgens liep ik naar de Singel 160, waar het Carolinekantoor toen gevestigd was. De vrouw die verantwoordelijk was voor het kantoor was Nan Richardson, de echtgenote van één van onze zendertechnici Don Richardson. Werkelijk een pracht van een vrouw, een totale lieverd.

Telepathie
Ze vertelde me allerlei verhalen die in de daaraan voorafgaande weken, dus de periode die ik aan boord was, waren gebeurd en waar zeker niets van was verteld door de deejays in de programma's. Ik vroeg haar hoe ze dit allemaal wist en ze antwoordde dat via telepathie ze iedere dag in contact stond met haar echtgenoot en derhalve de informatie tot haar nam. Toen ik weer aan boord kwam vertelde ik mijn collega's er over en ze waren allen zeer verbaasd dat dit mogelijk was.

Hoge nood
Het zou enige tijd duren alvorens we echt achter de waarheid van de zogenaamde telepathie kwamen. Nadat dagelijks het station om één uur Britse tijd uit de ether ging, was het voor de meeste mensen bedtijd. Op een bepaalde dag had Johnnie Walker hoge nood en ging naar het toilet. Hij ontdekte dat het rode licht in de studio aan was en luisterde via de deur, die niet geluidsdicht was, wat er aan de hand was. Don was op dat moment, drie uur in de nacht, in de studio aan het praten tegen zijn vrouw. Hij zette rustig iedere nacht de zender aan om in het kort de belevenissen van die dag aan Nan te vertellen. Ik ben erg benieuwd of het tweetal nog samen is. Ik beloof in de toekomst meer van de herinneringen boven te halen als dank voor je decennialange inzet voor het verspreiden van nieuws en herinneringen, Hans.'

Van het eiland Man
ZA 13 DEC: Komt vandaag het nieuws dat voormalig deejay in de nachtelijke uren op RNI, Louise Quirk, haar thuisland Isle of Man, zal verlaten. Louise heeft nooit één stap op de MEBO II gezet en nam haar programma's voor RNI altijd op het eiland op. Ze gaat nu naar Cyprus, waar zij samen met andere familieleden een restaurant gaan opzetten.

Aanvulling
ZA 13 DEC: Een dubbel-cd met daarop de mooiste gouwe ouwe die ooit door Radio London zijn groot gemaakt, waarvan velen in geen andere hitparade hebben gestaan, is sinds kort te koop in de cd-winkels. Ook staat er een groot aantal jingles op en Martin constateerde dat 'I saw her standing there' van The Beatles aan de basis stond voor één van de Radio London jingles.

Leen over Chiel

15 DEC: Leen Vingerling gaat in op het nieuws dat Chiel Montagne een eigen omroep wil: 'Ik hoop dat oud-Veronicamedewerker Chiel Montagne zijn verstand niet is verloren getuige zijn plannen: Chiel Montagne is de oprichter van het nieuwste media initiatief van Nederland de 'Montagne Omroep Nederland' (MON). Met de MON wil hij voor 1 maart 2004 vijftigduizend leden gaan werven om een publieke omroep te starten in 2005. Deze publieke omroep heeft slechts één visie: het uitzenden van Nederlandstalige muziek en Nederlandstalige radio- en televisieprogramma's.

Zorgen
Montagne: "Ik maak mij echt grote zorgen voor de toekomst van de Nederlandstalige artiest. Nu is er even een hype rond Frans Bauer maar zodra deze weer voorbij is, wordt het ook voor Frans weer knokken om gedraaid te worden op de stations. Daar moet voorgoed een einde aan komen. Met de MON wil ik de Nederlandstalige artiesten kunnen waarborgen dat zij zich landelijk kunnen presenteren. Verder zal de MON programma's gaan produceren en uitzenden die uitsluitend gericht zijn op de Nederlandse cultuur zoals Nederlands drama en informatieve programma's. Wij zullen een echte volkse uitstraling hebben. Iets wat er nu echt gemist wordt in ons landelijke omroepbestel.

Hoe lid te worden
Vanzelfsprekend komt een programma als 'Op Volle Toeren' weer terug op de Nederlandse televisie. Ook

muziek die voorheen door de piraten werd gedraaid krijgt bij ons alle aandacht." Hij wil zich in eerste instantie richten op de publieke status van aspirant omroep, met een paar uur televisie en radio per week. Vanaf woensdag 27 december zal er een begin gemaakt worden met het landelijk werven van leden. Een ieder die zich al wil melden als lid kan dat doen door een briefkaart te sturen naar: Postbus 1315, 1200 BH in Hilversum. Een lidmaatschap kost 5,73 euro per jaar.

Herinneringen aan Cole

DI 16 DEC: Vandaag in de post een reactie op de dood van Edward Cole van één van zijn voormalige collega's, John Ross-Barnard: "Ik ontmoette Edward Cole voor de allereerste keer in de periode dat we beiden werkten voor Invicta Radio, vervolgens de naamswijzigingen meemaakten tot KING en Radio 390. Het was eind 1964, begin 1965. Zoals vele anderen, wilden wij ook met alle geweld aan de slag bij de BBC, alleen diende je ervaring te hebben alvorens daar in dienst te mogen treden. De enige plek waar je de ervaring kon krijgen, die de BBC eiste, was op de BBC Morton Fork, ofwel op Radio 390.

Een kijkje in het slaapvertrek van Radio 390 (met o.a. Jonathan Hall) © Martin Stevens

Snurken

Op Red Sands Forts, het onderkomen van Radio 390, moesten we alles met elkaar delen, uitgezonderd een aantal zaken. Zo sliepen we in de oude legerbedden die in één grote ruimte stonden. Zo werd de slaapkamer gedeeld met bijvoorbeeld Patrick Mark Hammerton, die we kennen als Mark Sloane en verder met Paul Levy of wel Paul Beresford. In de hoek van de 'slaapruimte' was een bed voor onze vrouwelijke kok. Een hartstikke lieve vrouw, die dagelijks onder haar deken rilde van de kou en slechts een hard kussen en één deken had. Toch sliep ze zonder pyjama. Bovendien

was ze behoorlijk veilig voor ons. Niet dat we allemaal homofiel waren maar we gedroegen ons op en top als heer. Maar jeetje lief wat was het leven hard op het fort. Maar dat heb ik al eens beschreven in mijn bijdrage in het boek 'Pop Went the Pirates'.

Nog niet

Maar ik heb niet eerder het volgende verhaal met de lezers gedeeld. Paul, Patrick en ik hebben misschien vaak luidruchtig gesnurkt maar Edward Cole had een ander probleem. Hij kon in zijn slaap zo enorm tekeer gaan met zijn tanden dat hij van het knarsen vanzelf wakker werd. Hij beet zich meerdere malen op de tong, eens tot bloedend toe, hetgeen maar niet overging. Er kwam, nadat we een bericht hadden uitgezonden omtrent zijn conditie, een dokter naar het fort. Edward Cole kreeg voor het probleem pillen voorgeschreven en vanaf dat moment hebben we hem niet meer gehoord.

Zeer professioneel

Edward was al zeer lang professioneel bezig voordat hij bij Radio 390 kwam te werken. En dat gold zeker ook voor zijn gedrag. Later, zo herinner ik me, werd hij presentator bij Harlech TV en toen we eens met zijn tweeën lunchten vertelde hij me dat zijn bazen, afkomstig uit Wales, klachten hadden gekregen over zijn manier van uitspraak van 'Harlech'. Ik heb hem toen geadviseerd het in de toekomst HTV te gaan noemen, met de toevoeging dat de lieden uit Wales zeker niet zouden struikelen over zijn uitspraak van de letter 'H'. Ik wil me niet verantwoordelijk stellen voor de introductie van de afkorting maar niet veel later werd HTV officieel ingevoerd.

Middle of the road

Edward Cole had wel een heel speciale band met middle of the road muziek. Toen ik op een bepaald moment verantwoordelijk was voor de International Record Library, was Edward er veel te vinden. Niet alleen om zijn platen er uit te kiezen maar ook om ze allemaal van begin tot het einde te draaien zodat hij precies kon horen waar hij zijn verbindende teksten moest inspreken. Een totale perfectionist. Hij had vooral veel op met Duitse orkesten als Bert Kampfeart en James Last, die hij veelvuldig in zijn programma's draaide. Die werden vaak aangeleverd op die onmogelijke kleine recorderspoeltjes, maar Edward maakte er een feest van ze toch in zijn programma's te draaien.

Nooit aangenomen
Voor hem persoonlijk was het heel spijtig dat hij, ondanks de vele audities en demotapes, nooit werd toegelaten tot de Independent Radio. Niemand van de programmaleiders durfde het aan Edward een goed betaalde baan te geven. Achteraf was het niet zo'n verrassing want zijn bestemming was gewoon de BBC. Zelfs in de dagen van Radio 390 was Edward al een BBC man in de dop. Lord Reith zou trots op hem zijn geweest." Aldus John Ross-Barnard.

Radio West - Achterste rij: hardloopster Stella Jongmans, badmintonspeelster Astrid van der Knaap, verslaggever Walter van der Harst, producer Gerard van Dam. Middelste rij: bureauredacteur Rob Langeveld, co-presentator Leendert Vingerling. Vooraan: redaktiechef en presentator Ben Zwaan (met dank aan Leendert Vingerling)

Veteraan stopt
WO 17 DEC: Ben Zwaan stopt als presentator bij Radio West. Half april 2004 gaat hij met vervroegd pensioen. Zwaan speelde al langer met de gedachte, maar de onrust over het voortbestaan heeft ook meegespeeld, zo schrijft hij aan zijn collega's. De ontwikkelingen binnen Radio West van de laatste tijd zijn hem niet in de koude kleren gaan zitten en hebben zeker bijgedragen tot het nemen van deze beslissing. Ben Zwaan presenteerde jarenlang bij Radio West 'De Koffieshow' met bekende onderdelen als de 'Thuismarkt' en de 'Bewegingstips met Resi Hoogendam'. Zwaan stapte in 2000 over naar TV West, waar hij de public relations verzorgde. In oktober vorig jaar keerde hij terug op de radio om de luistercijfers weer omhoog te krijgen. Zwaan maakte een begin aan zijn loopbaan toen hij voor Radio Noordzee op het REM-eiland actief was. Zijn beslissing om afscheid te nemen komt op de dag af 39 jaar nadat de zeezender door de autoriteiten via de zogenaamde anti REM-wet uit de ether werd gehaald.

Vingerling ook bij Radio West
Naar aanleiding van Zwaan zijn besluit reageerde Leen Vingerling als volgt: Ik heb ongeveer twee jaar met Ben Zwaan gewerkt op de sportafdeling van Radio West. Dat was de periode 1992-1994. Ik wist toen nog niet dat hij ooit voor Radio Noordzee had gewerkt, maar toen het gesprek een keer over de zeezenders ging liet Ben zich dit ontvallen. Het kwam ter sprake toen ik Bert Wijfjes van Radio Oost had gesproken (ofwel Bert Bennett van Mi Amigo). Ik heb Ben toen het naslagwerk over het REM-eiland van 'de Goeroe' laten lezen. Het enige wat hij over die periode zei is dat het erg veel improviseren was, maar wel erg leuk daar in Amsterdam. De periode was maar heel kort, dus echt bepalend voor zijn verdere loopbaan is het niet geweest. Ik herinner mij Ben Zwaan als een prima 'chef' en zowaar een aimabele Hagenaar (er zijn er daar niet zo veel van...). Ben was wel iemand die kickte op aandacht en populariteit. Maar daar hebben bijna alle radio-ego's last van.'

Plannen
WO 17 DEC: Enkele weken geleden meldde ik dat er plannen waren bij de TROS om volgend jaar het REM-eiland in te zetten als decor tijdens de viering van het veertigjarig bestaan. Vandaag wordt bekend dat het nieuwe actualiteitenprogramma van de TROS de naam REM zal krijgen. Het is daarmee vernoemd naar het voormalige eiland in de Noordzee, waar 40 jaar geleden de eerste uitzendingen van RTV Noordzee, waaruit later de TROS is ontstaan, vandaan kwamen. Het volgens presentatoren Wibo van der Linde en Harmen Roeland 'positieve programma' wordt vanaf februari op de late zondagavond uitgezonden. Ze maakten de naam vanmorgen in De Telegraaf bekend. Het nieuwsmagazine zal zelfs vanaf het REM-eiland worden gepresenteerd. Ook is het de bedoeling dat de presentatoren en de gasten op het eiland overnachten.

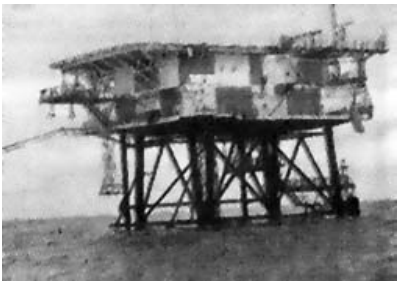

Communicator
WO 17 DEC: Vandaag wordt bekend dat morgen een sleepboot de Communicator zal verslepen naar een plek in Noord Engeland dan wel Schotland. Een echte bestemming is niet bekend gemaakt omdat de eigenaren, zoals bekend, het allerliefste erg vaag willen blijven doen. Wel, het schip heeft echt niets meer te maken met een zeezender en is slechts een herinnering aan vele mooie uren aan luisterplezier

en avontuur. Waarom dan geheimzinnig doen in nieuwsgroepen en op internetsites. Zo wordt onder meer gemeld dat men 'daar naar toe gaat' zonder een bestemming te geven. Tja, dan kun je 10.000 havens invullen.

Vertrek uit IJmuiden
© Piet Treffers

Vertrokken

VR 19 DEC: Om half vier in de middag Nederlandse tijd verliet de MV Communicator, gesleept door de MV JWR Apollo en de MV Old Girl de haven van IJmuiden alwaar het sinds juli lag afgemeerd. Er is de afgelopen maanden enorm hard gewerkt getuige het verschil in het fotomateriaal dat nu op internet wordt aangeboden en dat eerder was te zien. Het schip zal worden versleept naar de haven van Lowestoft, waar verdere werkzaamheden zullen worden uitgevoerd. Super Station is de naam van de organisatie die een claim heeft gelegd op het voormalige zendschip van Laser 730, Laser 558 en Laser Hot Hits. Men wil van de Communicator het onderkomen maken van een rock station. Men hoopt in 2004 nog te starten. Opmerkelijk is dat gelijk aan precies twintig jaar geleden de vrijdag voor Kerstmis wordt gebruikt om het schip naar buiten te slepen. Toen, in 1983, werd het zendschip voor het eerst aangetroffen in internationale wateren, nadat het die dag de haven van New Ross had verlaten.

Johnny Lewis

ZA 20 DEC: Johnny Lewis laat na lange tijd weer iets van zich horen. Hij verklaart dat hij de laatste zes maanden weinig tijd had om programma's te presenteren voor Radio Caroline. Reden is zijn drukke werk voor KMFM. Iedere dag deed hij de ochtendshow voor dit station in Dover/Folkstone, terwijl op het zusterstation in Thanet hij iedere dag de Drive Time-presentatie deed. Hij zal waarschijnlijk met de Paasdagen weer een aantal shows gaan doen voor Caroline. Tijdens de Kerstdagen zal hij zich verdiepen in het schrijven van een hoofdstuk voor het boek '40 Years Radio Caroline'. Een aantal andere voormalige medewerkers heeft al toegezegd mee te doen, waaronder Keith Hampshire, Marc Jacobs, Leen Vingerling, John Ford, Emperor Rosko en Steve Young. Maar als lezer mag je de herinneringen, die je hebt, ook delen dus schrijf ze op en stuur ze naar Hans Knot, Postbus 102 Groningen dan wel via Hknot@home.nl.

Aanvullingen

ZO 21 DEC: Martin stuurt een aanvulling waarin hij meldt dat ook voor een Duitstalige promotiespot ten bate van het programma RNI Goes DX het nummer 'Early Bird' van André Brasseur werd gebruikt in de begin jaren zeventig. Een spot die werd ingesproken door Albert Josef Beirens. Ik vond in mijn archief een tijdje geleden documenten die ooit vanaf de MV Galaxy zijn meegenomen in 1968. Daaronder de opdracht tot het inspreken van een commercial voor Pantomime spelen in Ipswich en Southend in november 1966. De commercial diende te worden ingesproken door Pete Drummond en er stond ook nog bij dat gebruikt dienden te worden de nummers 'Pussycat' van het orkest van Quincy Jones en 'Jingle Bells' van Ray Connif.

De lievelingen

ZO 21 DEC: Op deze stormachtige zondag een e-mail van Theo van Halsema over Lievelingen en de Storm in 1977: 'Vorige week kreeg ik wat ' nieuwe' Mi Amigo-opnames binnen. De opnames bekijk ik altijd met een flinke portie argwaan omdat het administratief nogal eens rammelt bij de verschillende verzamelaars. Datums, tijdstippen, programmanamen en dergelijke, worden vaak fout weergegeven. Daarom stel ik altijd een eigen onafhankelijk onderzoek in om die gegevens vast te stellen alvorens ze in de collectie op te nemen. Zo kreeg ik onder meer een uur Stuurboord met Marc Jacobs van 25 februari 1977 (een vrijdag) binnen maar dat was volgens mij een woensdag , de 23e, omdat hij op een bepaald moment in zijn programma zegt dat in het volgende uur 'De Scholieren Top 10' te horen is. En dat item deden ze altijd op woensdag, maar dat ter zijde.

Verschillen

Het programma begint met de Lieveling (vooraf gegaan door de Lieveling-jingle) Het is de Vlaamse zangeres Cindy, met '999 emergency'! Ik heb op onze Lievelingenlijst gekeken, maar het nummer staat er niet op. Verder heb ik geluisterd en de tweede plaat

Voor de fotograaf onherkenbaar vermomde Mi Amigo deejays, 1977

die Jacobs dat uur draait is ‘Knowing me knowing you’, van Abba. Hij vertelt dat dit nummer die week de alarmschijf is. Ik het hitdossier uit de kast gehaald, en dat klopt. De opname is dus afkomstig uit de week van 19-25 februari 1977. Maar daarmee is het verhaal nog niet afgelopen: Een andere opname uit die serie is een Extra ingelaste ‘Baken 16’ met Ron van der Plas als presentator en afkomstig van zaterdagmiddag 19 februari. Hierin wordt de nieuwe Lieveling gedraaid: ‘Peter Wiedemeijer’. Verder vertelt van der Plas nog dat Heatwave vorige week Lieveling was. Dus onze lijst klopt.

Theorie

Nu heb ik zelf de volgende theorie ontwikkeld: Op zaterdag 19 februari 1977 stormt het (dat blijkt uit het niet aanwezig zijn van de nieuwe Top 50, maar daarvoor in de plaats kwam een live Baken 16, en op zondag 20 februari geen Cash Casino vanuit Spanje maar de live sprinkhanenaflevering waarover je, via mij, eerder publiceerde in één van de boeken over de geschiedenis van Radio Mi Amigo. Zou het zo kunnen zijn dat de jongens aan boord ‘uit nood’ wegens uitblijven van tender zomaar een plaat, in dit geval Peter Wiedemeijer, tot Lieveling hebben benoemd omdat ze iets moesten doen. Dat toen later in de week de tender is geweest en er (een wellicht gesponsorde) Lieveling door de organisatie aan land werd aangedragen?

Navraag

Misschien iets om nog eens aan Marc Jacobs voor te leggen of bij stormen dit soort situaties zich voordeden? Moraal van het verhaal is dus dat onze Lievelingenlijst klopt, maar dat er in die week dus een dubbele Lieveling is geweest.’ Inmiddels heb ik contact gehad met Marc Jacobs die stelde dat er, wanneer er geen tender langszij was geweest, er door het boordteam een Lieveling werd gekozen. Kwam halverwege de week wel een tender dan bleef de Boord Lieveling gehandhaafd en waren er dus tot de zaterdag, wanneer de nieuwe Lieveling altijd bekend werd gemaakt, twee Lievelingen.

Demonstratie

DO 25 DEC: Terwijl we worden overspoeld met Kerstuitzendingen van verschillende radiostations via de Downloadclub, krijgen we uit Israël het bericht dat komende maandag een vrouwengroepering zal demonstreren voor het gerechtshof, alwaar de uitspraken zullen volgen tegen de eigenaren en medewerkers van de voormalige zeezender Arutz Sheva. Overtredingen die in de periode 1991 t/m 1998 zijn gemaakt. Via speciale posters (zie foto) worden andere mensen in Tel Aviv opgeroepen mee te demonstreren onder de noemer: ‘Iedereen is Arutz Sheva, dus is iedereen schuldig’.

Bijnaam

DO 25 DEC: En dan is er na lange tijd weer een bijnaam te noemen. Het gaat om Ray ‘Black Magic’ Sebastian (Radio Caroline South). Dit meldt Martin van der Ven. Zelf heb ik deze deejay nooit gehoord maar zijn naam komt wel op enkele betrouwbare sites, waaronder The Pirate Hall of Fame, voor.

Rob Out

Overleden

VR 26 DEC: Vandaag was er nogal wat te beleven op de radio. Allereerst aandacht op Radio 1 bij het overlijden van Rob Out, waarbij Tineke en Willem van Kooten als oud collega’s aan het woord kwamen. Michael Bakker stond in de middag via Radio 192 stil bij het overlijden. In de avond herhaalde Radio 192 een oude Rob Out show uit het archief van de Stichting Norderney, terwijl Sieb Kroeske in zijn late avondprogramma op hetzelfde station stil stond bij het leven van Rob Out.

WDR5

VR 26 DEC: En dan was er de twee uur durende documentaire op de WDR5, waarbij tal van personen in de afgelopen maanden waren geïnterviewd over hun betrokkenheid dan wel belevenissen bij de zeezenders. Onder meer kwamen Hannibal (RNI), Dennis King (Caroline) en Graham Boney (artiest) aan het woord, maar ook Klaus Quirini, Martin van der Ven en Hans Knot.

Dikke duim

De producers van het programma bleken niet veel van de geschiedenis af te weten, toen ze ons begin november benaderden

voor samenwerking. Achteraf is men erin geslaagd een goed document neer te zetten dat voor de gemiddelde luisteraar zeer interessant was.Wel dient vermeld te worden dat voor de kenner er nogal wat foutjes inzaten, dan wel de dikke duim werd gebruikt. Zo meldde Dennis King dat met behulp van helikopters vanaf het vliegveld Zestienhoven illegaal zendmastonderdelen naar het zendschip werden gebracht. Een droom uit een jongensboek, waarvan een voormalige collega een paar dagen later stelde dat Dennis alleen maar 'uit zijn nek lulde en zeker nooit station manager is geweest maar loopjongen'. Ook had Hannibal het verhaal dat er een bepaalde deejay van RNI, met de naam Carl Duncan, enorm populair was. Wie heeft er ooit van deze man gehoord? Ook vertelde hij dat de radiodagen nog steeds jaarlijks 5000 tot 10.000 fans opleveren in Engeland. Welke radiodagen, waar, ik wil er heen. Gelukkig voor de diehards was er volop nieuw materiaal ter illustratie aangeleverd door Martin van der Ven en Hans Knot, waardoor de kleur van het geheel eindelijk anders was dan in een doorsnee documentaire.

Rob Out, 1973

Vlaanderen
Van Jean-Pierre uit België de informatie inzake zijn bevinding bij de dood van Rob Out: 'Op deze toch wel droeve dag bij het overlijden van Rob Out een klein overzichtje van de media-aandacht op de radio en televisie in Vlaanderen. Radio 1 van de VRT heeft in het programma 'de Wandelgangen' tussen 18 en 19 uur uitvoerig stilgestaan bij dit overlijden. Jingles van de zeezender Veronica, de start van Rob als deejay, zijn periode als programmaleider en zijn historische woorden die 31ste augustus 1974 tot het dichtslaan van de deuren bij Veronica in 1999. Ook op TV1 en op Canvas werd in de journaals van 19 en 20 uur aandacht besteed aan Rob Out met fragmenten van de Norderney, Rob aan het werk op de Norderney en als zanger van 'Kom uit de bedstee mijn liefste'.

Out
ZA 27 DEC: In verschillende kranten wordt melding gemaakt over de dood van Rob Out. Gisteren werd bekend, zoals we in ons vorige nummer al meldden, dat hij Eerste Kerstdag is overleden in een ziekenhuis in Leiden. Naar aanleiding van zijn overlijden werden gisteren zowel op het NOS Journaal als het nieuws op RTL goede terugblikken gebracht met mooie beelden. In de kranten werd vandaag fout of fout gestapeld, waarbij iedereen weer eens duidelijk van elkaar is gaan overschrijven. Uitzondering erop is het Algemeen Dagblad, dat een keurig verhaal had. Trouwens als gevolg van het overlijden had het verhaal over de link tussen Rob Out en The Beatles, op Soundscapes, een enorm hoog aantal bezoekers.

Oude fragmenten
ZO 28 DEC: Deze morgen tussen 10 en 12 uur was Eli Asser te gast in het VPRO programma O.V.T. op Radio 1. Daarin veel historische fragmenten van radio en televisie; in bijzonder een lang fragment over zijn commerciële activiteiten, er werd een opname uit zijn 'schoenendoos' gedraaid met reclames en fragmenten uit de kwartiertjes uitzendingen van RadioVeronica en Radio Luxemburg. Het was een promo tape van het Amsterdamse reclame bureau, met o.a. Rijk de Gooijer, Connie Stuart en Ko van Dijk. Voor Asser was het een onvergetelijke tijd, alles mocht toen nog.

Geen open dag
ZO 28 DEC: Op Radio Caroline wordt bekend gemaakt dat de geplande open dag op de Ross Revenge in Rochester, zoals zou plaatsvinden op maandag, geen doorgang zal vinden. Reden hiervoor is dat er veel te weinig belangstelling is om het schip te bezoeken. Het kan zijn dat de tijd van het jaar er niet geschikt voor is, maar het kan ook zijn dat de belangstelling voor het voormalige zendschip snel tanende is en dat men de organisatie een beetje beu is.

Nog twee aanvullingen
ZO 28 DEC: In de lijst kan mee worden genomen dat er in een promospot ter promotie van de Beatlesdag op Radio Veronica gebruik werd gemaakt van het nummer 'I'm only sleeping' van de LP Revolver. Ook kwamen we een filler tegen in de Mike Ahearn show op Radio Caroline South (1966) die we niet eerder noemden. Het gaat om een instrumentale uitvoering van het nummer 'Rule Britannia' waarvan we de uitvoerenden in de categorie 'onbekend' dienen te plaatsen.

Legalisering
ZO 28 DEC: Uit Israël meldt Mike Brand ons dat in het kabinet een motie is aangenomen waarin wordt voorgesteld de uitzendingen van Arutz Sheva te legaliseren en dus de organisatie een licentie te verlenen. Waarschijnlijk zal men één van de drie nationale frequenties in de toekomst krijgen toegewezen. De motie werd met 11 tegen 1 stemmen aangenomen.

Abe Nathan
ZO 28 DEC: Bij het gemeentebestuur van Tel Aviv ligt sinds kort een voorstel om een straat in de stad te

benoemen naar Abe Nathan, tot 1993 eigenaar van het Vredesschip, maar tevens voor zijn grote werk in diverse landen waar mensen in nood waren. Men wil zo snel mogelijk een beslissing zodat de straat nog kan worden benoemd tijdens het leven van Abe Nathan. Zoals bekend is zijn gezondheid slecht. Eerder werden straten bij het leven benoemd voor twee voormalige burgermeesters van Tel Aviv en premier Simon Perez.

Will van der Steen en Stan Haag (2000) © JvH

Leuk om te ontvangen

MA 29 DEC: Erg leuk om deze dag een mail te mogen ontvangen van een voormalige medewerker van Radio Caroline en later Radio Mi Amigo, die ik na maart 1974 slechts nog één keer telefonisch heb gesproken en daarna totaal uit het oog ben verloren. Het gaat om Willem Steentjes, die wij kennen als Bill Stones op Radio Caroline en Will van der Steen op Radio Mi Amigo. Ook hij heeft inmiddels toegezegd een hoofdstuk te gaan schrijven voor het boek '40 jaar Radio Caroline'.

Foutje

Lees ik dat Radio Mi Amigo, het Suzi wafelstation, op 1 januari 1974 in de lucht kwam met een programma geproduceerd door Ad Petersen. Zonder aan Ad's kwaliteiten afbreuk te willen doen: dat twee uur durende programma heb ik geproduceerd en gepresenteerd als Will Van der Steen. De twee originele programmatapes zijn nog altijd in mijn bezit ('gered' door mijzelf uit de hut van Norman Barrington, die al dacht ze mee te kunnen nemen als souvenir.....)' Zoals bekend werden alleen de eerste 69 minuten uitgezonden, waarna de zender wegens technische problemen uit de ether verdween.

Herinneringen

Willem Steentjes heeft hier zo zijn eigen herinnering aan: 'Helaas viel de zender uit doordat een niet zo slimme onderhoudsfiguur niet precies wist hoe de generator te onderhouden. Vanaf de levering al bleek de accu niet opgeladen te worden, alleen had niemand dat door. Daardoor viel op ongeregelde tijden de regelspanning weg, waardoor 1) de generator niet stabiel op 60 Hz liep en 2) de spanning vaak teveel fluctueerde. Nadat de regelspanning en daarmee de generator uitviel ben ik op die Nieuwsjaardag naar Scheveningen gereden en via een inderhaast georganiseerde tender (in dit geval een 'veredelde' motorsloep, waar zeeverkenners nog niet eens mee durfden te varen) aan boord gegaan om poolshoogte te nemen.

Lang doorwerken

Het probleem vastgesteld (jawel!) maar hoe kom je aan een volle accu als er geen generator werkt? De reserve (hulp-) generator bleek niet te zijn aangesloten: Noch elektrisch, nog motortechnisch (geen olietoevoer en geen uitlaat aangesloten). Los van het feit dat ie niet 'paste' op het boordnet (ik zal je niet vermoeien met het verschil tussen een 'sternet' en een 'deltanet'). De halve nacht door gewerkt: noodaggregaat aangesloten, accu opgeladen en de hoofdgenerator op het achterdek weer gestart en 's morgens de zender weer opgestart (Peter Chicago schitterde weer eens in afwezigheid). Maandagmiddag met een passerende visser weer naar Scheveningen gegaan. Dat was mijn 'Gelukkig Nieuw Jaar'.

Veroordelingen Arutz Sheva

MA 29 DEC: Zoals al eerder gemeld zou er rond deze tijd een definitieve uitspraak van de rechter van het hoofdgerechtshof in Jeruzalem plaatsvinden tegen de directie en diverse medewerkers van Arutz Sheva, wegens illegale activiteiten in het vorige decennium. Rechter Yoram Noam deed vandaag de nodige uitspraken. De hoogste straf is een gevangenisstraf van zes maanden terwijl Yaakov Katz, de directeur van het station, die deze straf betreft, ook nog eens persoonlijk 50.000 shekels moet betalen. Het station moet ook nog eens een bedrag van een half miljoen shekels betalen. Het mooie van de rechtsregeling is dat de zes maanden ook mogen worden omgezet in een gelijknamige duur in community werkzaamheden. Dit geldt ook voor de kortere gevangenisstraffen. Andere gedaagden hebben een geldstraf gekregen.

Zender Arutz Sheva

Dank aan: Andrew Emmerson, Martin van der Ven, Leen Vingerling,Wim van de Water, Rob Olthof, Mike Brand, Andy Archer, Chris Payne, Theo van Halsema, Nico Huijgh, Mike Brand

Samenstelling: HANS KNOT

DO 20 NOV: Even het lijstje met nieuwe toezeggingen van FM-frequenties bekeken en bijna naar de ouderwetse spuugbak van mijn grootvader gezocht. Tot mijn grote verdriet heeft het Commissariaat beslist, nadat eerder kabelboer Essent al een ergerlijke beslissing nam, het station tot de noordelijke kabelnetten toe te laten, dat Radio Continue een FM-frequentie krijgt. Het had niet slechter kunnen zijn. De tijden van de Heikrekels en Corrie en de Rekels, Duo X, de Kermisklanten en Gebroeders Brouwer keren terug. Worden we weer voor minder ontwikkeld gebied door de rest van Nederland aangezien. Uit die radio!

VR 21 NOV: Staatssecretaris van der Laan wil meer drama, meer voor minderheden en programma-innovatie door de publieke omroepen. Dat van die minderheden is onbegrijpelijk daar dit niet in de doelstellingen van de omroepen, uitgezonderd die zich specifiek richten, staat omschreven. De andere twee punten zijn ook niet te realiseren daar door de bezuinigingen die zijn gepleegd, realisatie totaal onmogelijk is. Een brief met een dergelijke strekking is inmiddels, ondertekend door Bruins Slot de voorzitter van de raad van bestuur van de Publieke Omroep, richting Den Haag gegaan.

De Junior Wetenschapsquiz 2003 vond wel doorgang. Rechts Wim T. Schippers. © Leendert Jansen/ VPRO

VR 21 NOV: Toch wel stuitend te horen dat de vragen van de Wetenschapsquiz, die volgende week via de VPRO zou worden uitgezonden, nu al in de omroepgids van de VPRO staan afgedrukt. Presentator Wim Schippers heeft zich terecht teruggetrokken en de VPRO zal de quiz dit jaar niet meer uitzenden. Nog stuitender is dat bij de VARA men niet meer kan tellen. Kandidaten van de quiz 'Twee voor Twaalf' zochten een vraag op zonder dat de klok liep, hetgeen niet mag. Hierdoor won het team het krap van de tegenpartij, die daardoor kansloos naar huis werd gestuurd. Maar niet getreurd. Honderden kwaaie kijkers belden en de verliezers zijn alsnog winnaar geworden en hebben alsnog ruim 10.000 Euro te verdelen.

MA 24 NOV: Leuk te zien dat binnen de HMG binnenkort wordt begonnen met de opname van 'Pappa Joop'. In de serie wordt het gezin van Joop van Tellingen, Nederlands bekendste sterrenfotograaf, gevolgd. Het is niet bekend wanneer en door wie het programma zal worden uitgezonden. Aardige kerel trouwens die Van Tellingen.

DI 25 NOV: De universiteit van Amsterdam heeft, in opdracht van de HMG, onderzoek gedaan naar in hoeverre de publieke omroepen zich houden aan de Mediawet. Hierbij werd vooral gericht gekeken naar de hoeveelheid aan ontspannende programma's die via Nederland 1,2 en 3 wordt gebracht. Slechts een kwart van alle programma's mag ontspannend als 'karakter' meekrijgen. Het onderzoek meldt dat de omroepen een zeer beperkte opvatting hebben van de term 'ontspannend'. Sport, kinder- en muziekprogramma's vallen bijvoorbeeld al niet onder de categorie. De publieke omroep geeft aan in 2001 slechts 15% aan ontspannende programma's te hebben gebracht en in 2002, let wel, 2%.

DI 25 NOV: De dag van de hitlijsten. Met ingang van volgende week de top 10.000 over de periode 1954 tot en met 1990 op Radio 192. Productie: Sieb Kroeske. Prachtig voor degenen die het kunnen ontvangen. Idee is misschien wel een beetje gejat daar een trouwe aanhanger van het station eerder voorstelde met de Top 2000 over die periode te komen. Zondag 30 november om 14.00 uur begint de lijst en gaat door tot 1 januari. Hopelijk hebben ze alle platen in voorraad.

DI 25 NOV: En dan doet de HMG vervelend tegen Veronica en eist dat zij de naam 'Top 1000 aller tijden' laat vallen, daar de rechten bij de HMG liggen voor 'aller tijden'. Tja ik herinner me toch echt dat het ooit bij Veronica als zeezender begon en dat daar dus de rechten liggen of lagen. Ach, de omroep Veronica probeerde ooit ook de naam van het voormalige zendschip te krijgen via de rechter en dat lukte ook niet.

VR 28 NOV: Alsnog is er een regeling getroffen tussen Veronica en HMG als het gaat om het gebruik van de term 'Top 1000 aller tijden'. De HMG heeft een geldbedrag gekregen waardoor alsnog de term mag worden gebruikt in de programma's.

ZA 29 NOV: Vandaag wordt bekend dat de Amerikaanse onderneming Advent een aandeel van 55% neemt in Radio 538 waardoor het een meerderheidsbelang verkrijgt. Men neemt de aandelen over van Peter Jager, Rob Out en Lex Harding, die 98% van de totale aandelen in handen hadden gekregen nadat ze eerder dit jaar

Newscorp. hadden uitgekocht. Deze onderneming, van het Murdoch concern, diende zich terug te trekken nadat Sky Radio andermaal had geboden op een landelijke frequentie. Slechts één bedrijf per onderneming is in de nieuwe situatie toegestaan.

ZA 29 NOV: Soms wordt ik wel een beetje trots op het gegeven dat ik geboren en getogen Groninger ben. Was eerder dit jaar bekend geworden dat RTV Noord, de regionale omroep voor de provincie Groningen, andermaal de best beluisterde is als het gaat om de radioprogramma's, dan is er vandaag weer reden tot vreugde. De tweejaarlijkse verkiezing tot het uitroepen van de lokale omroep van Nederland heeft vandaag plaatsgevonden en is in het voordeel gevallen van de lokale omroep OOG Radio uit Groningen. De omroep werd in 1985 opgericht als Radio Stad en met vallen en opstaan is tot dit resultaat gekomen. Tja, en ik had zelf de eer het allereerste ochtendprogramma ooit te mogen presenteren in de tijd van Radio Stad.

ZO 30 NOV: Om twee uur in de namiddag is er een aanvang genomen met de presentatie van de Top 10.000 aller tijden (gelukkig loopt het maar tot 1990) op Radio 192. De lijst, die nergens is gepubliceerd, zal doorlopen tot eind december en dus feest voor een ieder die het station kan ontvangen.

MA 1 DEC: We kunnen er beter 'zou' van maken want om 13.00 uur deze middag is Radio 192 gestopt met het uitzenden van de Top 10.000 aller tijden. Reden zou van technische aard zijn.

Studiogebouw Radio Rijnmond

DO 4 DEC: Nu we het toch over regionale omroepen hebben even weer terug naar de recent aangehaalde regionalen uit de provincie Zuid Holland, te weten Radio Rijnmond en Radio West. Uit een onafhankelijk onderzoek is gebleken dat de financiële situatie bij beide omroepen dermate slecht is dat ze beiden op het randje van een faillissement staan. Slechts een injectie van rond de 10 miljoen Euro door de provincie zou nog een redding kunnen betekenen. Binnenkort wordt een beslissing hierover genomen.

VR 5 DEC: De Formule 1-liefhebbers die verwend zijn met het commentaar van Olav Mol kunnen blij zijn dat hij een contract heeft getekend bij SBS6 voor de presentatie van het circuitprogramma. Hij verlaat daarmee RTL5, dat de rechten voor de komende seizoenen aan SBS is kwijtgeraakt. Mol is ook in onderhandeling met Radio Veronica voor de presentatie van een radioprogramma in de week na een wedstrijd.

VR 5 DEC: Hopelijk geen gewenst cadeau voor Sinterklaas, maar vandaag komt onder onze ogen het bericht dat Nútopia de naam is voor een eventuele toekomstige publieke omroep. Een aantal lieden die het beste voorheeft met de natuur en het milieu is van mening te gaan voor het doel volgend jaar minimaal 50.000 leden te hebben om een aanvraag als publieke omroep te kunnen realiseren. Eventuele programma's zullen over deze onderwerpen moeten gaan.

MA 8 DEC: Nieuwegein en andere gemeenten in de directe omgeving, dat wil zeggen de inwoners, hebben diep in de buidel getast. Het vorige jaar moest men het voor het eerst sinds jaren doen zonder de verlichte kerst zendmast in Lopik. Reden was dat de installatiekosten en de energiekosten te hoog waren. Meer dan 12.5 duizend Euro werd er tot vandaag binnengehaald. Hierdoor zijn de kosten voor dit jaar gedekt en heeft men ook al een klein budget voor eind 2004.

DO 11 DEC: We kennen hem nog uit de tijd van Holland FM en eerdere radioprojecten, Gerro Vonk. Hij is eigenaar van Stadsradio Rotterdam en heeft voorgesteld in te grijpen bij de financieel zieke regionale omroepen, Radio Rijnmond en Radio West. Hij is namelijk bereid 5 miljoen Euro in de stations te pompen. Hij denkt dat de regionale omroepen in afgeslankte vorm een toekomst hebben en dat gecombineerde adverteerderacties, via de drie stations, voor deze groep zeer interessant kan zijn. Ook zullen in het nieuwe plan de omroepen onderling apparatuur en medewerkers moeten gaan uitwisselen. Afwachten wat de Gedeputeerde Staten van provincie Zuid Holland over dit voorstel zegt.

VR 12 DEC: We zagen haar al een tijdje bij Studio Sport in de ochtend op de televisie: Astrid Kersseboom. Met ingang van 1 januari wordt ze het nieuwe gezicht van het Journaal. Er zal geen vervanger komen bij Studio Sport daar de ochtendedities van dit programma per 1 januari gaan samensmelten met het NOS Journaal en dus de nieuwsberichten en de sportitems zullen worden gepresenteerd door één en dezelfde persoon. Trouwens, Astrid begon haar loopbaan bij Omroep Brabant.

ZA 13 DEC: Er zijn liefst 728.540 stemmen uitgebracht op platen die zullen gaan voorkomen in de

TOP 2000 die in de laatste week van december zal worden uitgezonden op Radio 2. Dat is ruim tweeënhalf keer zoveel als vorig jaar toen in totaal 270.000 stemmen werden geteld. In 2001 werd nog 'slechts' 150.000 keer een stem uitgebracht. Iedereen kon vanaf 27 oktober een stem uitbrengen via de site van de Top 2000. De stempagina werd vrijdag 12 december om 23.59 uur gesloten.

ZO 14 DEC: Uit protest tegen de rotzooi op de televisie heeft een Italiaanse organisatie kijkers opgeroepen dit weekeinde de televisie uit te laten. 'Stakers' kregen korting op allerlei activiteiten buitenshuis, als zij hun afstandsbediening meenamen. De actievoerders verwachtten gisteren dat ongeveer 400.000 ontevreden kijkers aan de campagne tegen Trash TV meedoen. Uiteindelijke cijfers zijn nog niet bekend gemaakt.

MA 15 DEC: Hoofdredacteur Ron Fresen van de regionale omroep RTV West heeft zijn functie neergelegd. In de penibele financiële situatie waarin de omroep is terechtgekomen, is hij 'niet meer boven elke discussie verheven'. Fresen maakte deel uit van het managementteam, dat als medeverantwoordelijk wordt gezien voor het ontstaan van de problemen. Fresen heeft de afgelopen dagen nagedacht of hij moest aanblijven als hoofdredacteur. Het rapport-Welters, over de financiële tekorten bij RTV West en RTV Rijnmond, stelt dat de hoofdredacties medeschuldig zijn aan het wanbeleid, naast besturen en directies.

MA 15 DEC: Maar Radio West is ook om een ander punt belangrijk in het nieuws want als het station zou verdwijnen is dit in rampsituaties een zeer slechte zaak. De regionale omroep is helemaal ingericht om bij een ramp snel te handelen. Daarvoor zijn contracten afgesloten met alle betrokken gemeentebesturen en met de drie regionale brandweerkorpsen in het gebied. Ook bestaat er een 'rampencontract' tussen de provincie Zuid-Holland en Radio West en is het station aangesloten op het zogeheten Nationale Noodnet, een extra beveiligd telefoonnet dat werkt naast de normale communicatielijnen. Het waarschuwen en informeren van de bevolking is, als zich een ramp voordoet, een belangrijk element, onder meer om ramptoerisme te voorkomen. Dat RTV West die taak op zich heeft genomen, hangt samen met de wetenschap dat andere radiostations om uiteenlopende redenen niet goed in staat zullen zijn die taak te vervullen. Zo is het bereik van een lokaal station als Stadsradio Den Haag te gering. De Mediawet bepaalt dat bij buitengewone omstandigheden de minister-president zendtijd kan vorderen bij de landelijke, publieke omroep, de commissaris van de koningin bij de regionale publieke omroep en de burgemeester bij de lokale publieke omroep.

DI 16 DEC: Het NOS Journaal blijft streven naar de totstandkoming van een 'jongerenbulletin' dat het gat tussen het Jeugdjournaal en de 'gewone' uitzendingen moet opvullen. "Het is nog maar een idee, maar de raad van bestuur Publieke Omroep staat er positief tegenover", aldus de hoofdredacteur Laroes. Hij pleit al langer voor een dergelijk bulletin, dat overigens nog steeds geen officiële naam heeft. De Publieke Omroep kampt met bezuinigingen, maar heeft ook een potje gerealiseerd voor programmainnovatie. Daar heeft Laroes zijn hoop op gericht. Volgens de hoofdredacteur is het idee voor minder dan 1,5 miljoen euro te financieren. Het Journaalbulletin zal op werkdagen om 17.00 uur op de buis moeten komen, het tijdstip dat jongeren thuiskomen. Omdat het moeilijk is om 15- tot 19-jarigen met alleen nieuws te bereiken moet het programma ook veel life-style gaan bevatten. Het Journaal hoopt dat jongerenomroep BNN mee wil doen om het initiatief van de grond te krijgen.

WO 17 DEC: Natuurlijk is de smaak altijd persoonlijk geweest en in mijn archief vind je dan ook heel weinig 'Jeroen van Inkel'. Heb hem nooit hoog gehad als radiomaker. Ook weet ik dat het merendeel het daarmee niet mee eens is. Maar goed, Inkeltje heeft zijn zin toch gekregen want vandaag werd bekend dat Radio 538 alsnog Van Inkel gaat verliezen aan Radio Veronica. Lex Harding zal echter voor zijn station in ruil wel een zak met geld krijgen, gezien Van Inkel's contract nog tot april 2005 doorliep. Opvolger? Een grote uit de radio-industrie, want volgens Harding heeft Radio 538 al talenten genoeg.

DO 18 DEC: Met ingang van 1 januari is Allard Berends de nieuwe directeur/hoofdredacteur van Omroep Flevoland. Allard Berends, woonachtig in de Flevolandse gemeente Dronten, was meer dan vier jaar lang algemeen directeur van het Amsterdamse station AT5. Daarvoor was hij onder meer directeur bij Veronica Radio. Sinds maart had Berends als directeur de leiding over Stokvis TV. De regionale omroep werd sinds het vertrek in oktober van de voormalige directeur/ hoofdredacteur Dink Binnendijk naar RTV West geleid door adjunct-directeur Rob Mul.

VR 19 DEC: De bestuursrechter in Rotterdam heeft beslist dat Omroep Fryslan moet blijven gebruik maken van de zendmast in Smilde. Ze mag niet, zoals men wenste, terug naar de zendmast van Irnsum. Onder de huidige omstandigheden heeft de regionale omroep problemen met ontvangst in noordwest Friesland en op de Waddeneilanden.

VR 19 DEC: De Stem van Nederland verdwijnt bij SBS6 van het scherm wegens te slechte kijkcijfers. SBS Actienieuws zal de plek van het programma deels gaan opvullen Dit programma was de voorloper van het SBS Nieuws en startte in 1997. Het werd destijds onder meer gepresenteerd door Pernille La

Lau. Het huidige programma moet verdwijnen omdat het te weinig kijkers trekt. Actienieuws moet zodoende meer dan 400.000 kijkers gaan trekken. Het nieuwe nieuwsprogramma zal slechts een kwartier gaan duren. Naast de headlines van de Hart van Nederland redactie, bevat Actienieuws vooral veel misdaadnieuws. Het is te zien vanaf maandag 5 januari, elke dag om 19.15 uur. Waarschijnlijk zijn de Stem van NL presentatoren bij Actie Nieuws te zien. Het gaat dan om Ton van Royen, Leo de Later (foto) en Selma van Dijk.

VR 19 DEC: De Top 1000 Aller tijden, de Top 2000, de Top 100 over het jaar 2003 en ga zo maar door. Classic FM brengt op Tweede Kerstdag de Klassieke Top 100 met de allermooiste klassiek muziek Men heeft de lijst samengesteld naar aanleiding van de vele persoonlijke Top 3's die van de luisteraars zijn binnengekomen.

VR 19 DEC: Medeoprichter John de Mol verlaat medio volgend jaar het entertainmentbedrijf EndeMol. De Mol heeft het besluit genomen na de onverwachte benoeming van de Spanjaard Joaquìn Agut Bonsfills als nieuwe topman van EndeMol. Topman Aat Schouwenaar is dus vervangen door de Spanjaard maar zal wel een functie binnen de Raad van Beheer krijgen.

MA 22 DEC: Voor het eerst heb ik vandaag gekeken op de prachtige nieuwe site van Beeld en Geluid in Hilversum, waaronder ook het voormalige omroepmuseum valt. Op de site is vanaf nu een regelmatige update te vinden van oude beelden uit het gigantische Polygoon archief. Unieke verzameling van voornamelijk bioscoopjournaals. Men denkt per jaar zo'n 50 uur aan materiaal via internet vrij te kunnen geven. Dus bookmarken en regelmatig kijken op www.beeldengeluid.nl.

DI 23 DEC: AT5 presentator Theodor Holman gaat naar de landelijke publieke televisie. Samen met Dieuwertje Blok gaat hij het nieuwe KRO middagmagazine Dolce Villa presenteren.

WO 24 DEC: De testuitzendingen, die al enige tijd lopen via de 828 kHz, waarbij de zender is aangezet door Nozema in opdracht van Quality Radio, en waarbij uitzendingen worden gebracht onder de noemer Radio Paradijs, blijken een heel andere oorzaak te hebben. Uit twee, zeer betrouwbare, bronnen hebben we vernomen dat de testen worden verzorgd op verzoek van Talpa International om te zien hoe het bereik van deze zender is. Vooral wanneer het vermogen naar 20 kW zal gaan wordt er verwacht dat de bedekking voor Nederland redelijk zal zijn. Is er een wijziging van frequentie voor Radio 10 Gold te verwachten?

VR 26 DEC: Het ANP meldt dat de kersttoespraak van koningin Beatrix van gisteren door ruim 1,5 miljoen televisiekijkers is gevolgd. Dit blijkt uit cijfers van de Stichting KijkOnderzoek. Het was dit jaar voor het eerst dat de toespraak via twee netten (Nederland 1 en 2) rechtstreeks werd uitgezonden. Vorig jaar keken bijna 1,4 miljoen mensen naar de rede.

ZA 27 DEC: Talpa Radio, het bedrijf van John de Mol heeft een bod gedaan op de etherfrequentie van RTL FM. Dit zegt HMG topman Fons van Westerloo in de Telegraaf: "Nee, we verkopen geen radiozender aan John de Mol zijn onderneming Talpa. Dat heeft hij wel geprobeerd: het antwoord was en is nee. Tenzij hij opeens krankzinnige bedragen gaat bieden." HMG bezit na de frequentieverdeling twee radiostations, RTL FM en Yorin FM. Van Westerloo hierover: "RTL FM begint nu langzaam uit de verf te komen, de luistercijfers beginnen te stijgen. De aandacht gaat nu naar Yorin FM. We zijn op zoek naar nieuw talent, maar dat is niet gemakkelijk, er zijn niet zo veel mensen beschikbaar."

MICHEL VAN HOOFF EN HANS KNOT

NIEUWS UIT ENGELAND

Verbaasd

Wel heel vreemd was het bericht, eind december van het afgelopen jaar, dat de journalisten en omroepers van de BBC die werkzaam zijn voor de BBC World Service werd opgedragen in hun programma's het niet langer te hebben over de voormalige dictator Sadam Hoessein omdat dit bepaalde groeperingen zou kunnen aanzetten tot haat. Wel mogen journalisten die werkzaam zijn voor de binnenlandse diensten van de BBC nog ongeremd hun gang gaan. Aangenomen mag worden dat vanuit regeringskringen de BBC over het woordgebruik is aangesproken.

Meer omzet

De cijfers over het derde kwartaal van 2003 geven aan dat in Engeland in vergelijking met dezelfde periode in 2002 8.8% meer aan reclamegelden is uitgegeven. Dit is de totale uitgave over radio, televisie, dagbladen, weekbladen en billboards. Opmerkelijk is dat alleen binnen de wereld van adverteren via de billboards en de radio-industrie er een groei in omzet is gemaakt. Binnen de radiowereld lag dit op 5,7%.

Neil Fox blijft en blijft weer niet
Al tien jaar lang de vaste presentator zijn van de landelijke hitlijst is een aardig succes voor Neil Fox (foto), presentator van de Hit 40 UK. Sinds 1 januari is de productie van het programma in handen van 'Something else'. Voorheen gebeurde dit door Unique, the Production Company. In de meest recente RAJAR cijfers bleek dat de wekelijkse show van Neil Fox nog steeds op vele luisteraars kan rekenen daar meer dan 2.448.000 luisteraars gemiddeld op het programma afstemmen. Er gingen geruchten als zou iemand anders per 1 januari de presentatie voor zijn rekening gaan nemen. Dit werd in eerste instantie krachtig ontkend. Alsnog heeft hij bekend gemaakt in het voorjaar afscheid te nemen en zich te concentreren op zijn ander werk, onder meer bij Capital Radio, Pop Idol en zijn productiemaatschappij Powderblue Entertainment.

Afscheid van de radio
Uiteindelijk is het dan toch gebeurd. Douglas Cameron heeft afscheid genomen na liefst dertig jaar trouw te zijn geweest aan zijn werkgever LBC. Douglas, die in de maand november 70 jaar werd, heeft van de koningin de MBE gekregen, waardoor hij zich nu Sir Cameron mag noemen. Zijn radioloopbaan liep trouwens over 42 jaar. Het laatste jaar presenteerde hij The Weekend Breakfast Show op LBC News 1152.

Contract
Net voor de jaarwisseling werd bekend dat The Offical Charts Company een contract heeft getekend met de BBC waarbij de Coca Cola Company de hitlijst gaat sponsoren voor BBC Radio 1 en het televisieprogramma Top of the Pops. Onder meer zal er tijdens het televisieprogramma een logo van de frisdrankengigant in beeld zijn te zien. Het contract heeft een voorlopige tijdsduur van twee jaar en de hoogte van het bedrag, dat door de frisdrankonderneming wordt betaald, is niet bekend gemaakt.

Seksueel getint

ASDA is een winkelketen langs snelwegen waarbij de grootste Albert Heyn van Nederland een heel klein winkeltje is. In deze zaken kun je alles voor het huisgezin kopen en er is een radiostation dat de hele dag vertelt wanneer en in welke rij de voordeeltjes kunnen worden gekocht. De winkels in geheel Engeland zijn dan ook gelijk ingericht. Toen men nog analoog op de satelliet zat luisterde ik altijd met plezier. Niet alleen vanwege de presentatie van het satellietstation maar ook vanwege de verrassende gouwe ouwe die men draaide.

Vreemd
In één van de ASDA winkels werd recent opeens de muziek onderbroken en kon men een vrouw kreunende geluiden horen maken, terwijl ze ook plotseling 'Oh my God' orakelde. Enkele seconden later was er weer gewoon het geluid van ASDA Radio. Het voorval herhaalde zich een paar keer waarna werd besloten de studio, waar het programma wordt gemaakt, te bellen. Niemand wist iets van seksuele handelingen af. Ook kon men, na het checken van de playlist, beamen dat het zeker niet vanuit de studio de satelliet op was gegaan. De lokale politie is gevraagd te onderzoeken waar de seksuele interferentie vandaan is gekomen.

Redactie RADIOMAGAZINE

Einde uitzendingen
Op 31 december jongstleden is er een einde gekomen aan de kortegolf uitzendingen van Danish Radio. Voor deze uitzendingen werden zenders gebruikt in Noorwegen, die ook door de NRK, de Noorse staatsradio werden gebruikt. Een uur was altijd verdeeld in twee delen waarbij eerst de Denen aan bod waren en vervolgens de Noren. Zij kunnen de zendtijd nu dus alleen vullen.

Stopgezet
Radio Free Europe en Radio Liberty hebben liefst zeven talen geschrapt in hun programma's gericht op Europa. De speciale programma's gericht op Estland, Litouwen, Letland, Slowakije, Roemenië, Bulgarije en Kroatië zijn op de laatste dag van 2003 stopgezet. Dit in opdracht van het Witte Huis, waar men voortzetting van de programma's niet nodig vond. Meer dan 100 banen zijn daarmee naar het verleden gewezen. Het betekent een snelle afslanking van de bureaus in Tallin, Riga, Vilinius, Bratislava, Boekarest, Sofia, Zagreb en Praag. Men wil zich meer gaan richten op de landen in Azië en Afrika, waar problemen groter zijn dan in Europa. Al eerder in 2003 kondigde president Bush aan dat programma's gericht op landen die toe gaan treden tot de EU zouden worden gekort in budget.

Levenslang
Tijdens een proces is naar voren gekomen dat vooral de media in Rwanda in 1994 een heel belangrijke rol hebben gespeeld in de massamoorden die in het land hebben plaatsgevonden. Wegens het aanzet-

ten tot haat en ophitsen tot moord zijn derhalve recentelijk in Tanzania, waar het Rwanda Tribunaal plaats vindt, de directeur van een radiostation en een uitgever van een krant, tot levenslang veroordeeld. Het ging om het radiostation RTLM (Radio Television Libre des Milles), dat in 1993 werd opgericht.

Tweetalig
Sinds enkele weken is een tweetalig station in Oekraïne van start gegaan onder de naam Radio Man. Het programma, dat wordt gemaakt door journalisten uit Polen en Oekraïne brengt naast nieuws, actualiteiten en commentaren veel muziek. Maar er is ook aandacht voor cultuur en geschiedenis. Daarnaast aandacht voor de moeilijkheden die de Poolse minderheid in Oekraïne heeft en dezelfde klachten die de Oekraïense minderheden in Polen tegenkomen. Het station, dat commercieel gerund wordt, heeft ook steun gekregen van het regionale radiostation Katowice, dat voor dit project 10 journalisten heeft opgeleid.

Lekker oud werk
Broer Hans en ik hebben gemeen dat we vroeger, en dan hebben we het over de begin jaren zestig, al platen zaten te draaien voor de klanten in de kapsalons van onze ouders. Het doet me dan ook een genoegen dat we altijd terugdenken aan die mooie tijden en de prachtige gouwe ouwen die het nu zijn en die toen als vinyl op de draaitafel kwamen te liggen. In Polen is recentelijk een netwerk van radiostations van start gegaan met als doel de oude muziek als Gold FM te verspreiden. Tja, en de omissie is dat men een draaitafel ontbeert en weer gebruik moet maken van computers. Gelukkig hebben de diverse Gold FM stations wel hun eigen presentatoren. Mocht je op vakantie gaan de komende zomer en Polen bezoeken, let dan vooral in Warschau op 104.4 FM.

Radio Veritas
In november verdween Radio Veritas, wegens het niet beschikken van de nodige vergunningen, plotseling uit de ether. Medio december gaf de regering van Kameroen gelukkig een nieuwe vergunning aan het Katholieke station Radio Veritas. Het station met studio's in de havenstad Doula werd door het hoofd van de Rooms Katholieke kerk in het land, tevens bekend staande als hevige criticus van de overheid, kardinaal Christian Tumi opgezet. Felix Zago, een woordvoeder voor het Ministerie van Communicatie verklaarde tijdens een interview voor de regeringskrant Cameroon Tribune dat op 12 december na een telefoongesprek met de stichter de weg voor het maken van legale sociale, educatieve en godsdienstige programma's werd vrijgemaakt.

JELLE KNOT

rbb **Het hoorspel heeft nog toekomst**
Kluisteraars, die al sinds de jaren vijftig van de vorige eeuw naar de radio luisteren, hoor je vaak klagen dat er geen ruimte meer is voor het goede hoorspel. Hele families zaten gekluisterd aan de radio als er weer een aflevering van bijvoorbeeld 'Sprong in het heelal' was te horen. In Duitsland, om precies te zijn bij de RBB (Rundfunk Berlin-Brandenburg), heeft men recentelijk een wedstrijd uitgeschreven waarbij luisteraars worden opgeroepen een hoorspel te schrijven. Ze moeten kort en krachtig zijn en mogen niet langer dan 50 minuten duren. Ook zal men de hoorspelen in delen uitzenden met een maximale lengte van 5 minuten per aflevering. Tot 1 april kan nog worden ingeschreven.

Verlenging
Het contract met de directeur van de Deutschlandfunk, Professor Dr. Güntler Müchler is recentelijk verlengd. Tot 1 januari 2009 is hij zeker verantwoordelijk als leidinggevende binnen de organisatie. Collega Gerda Hollunder (foto) zal het echter niet zo lang meer maken bij de Deutschlandfunk daar ze 1 april aanstaande op pensioen zal gaan.

INGO PATERNOSTER

Presentator vervangen
Decennia lang is hij via een aantal productiemaatschappijen, het langst via WestWoodOne Productions, te beluisteren geweest met zijn, voor velen overgeproduceerde American Top 40. We hebben het over Casey Kasem. Zelf vond ik de show altijd heerlijk om naar te luisteren vanwege de enorme hoeveelheid aan informatie die hij vertelde rond de artiesten. De inmiddels 71-jarige Kasem is nu door Premiere, de maatschappij waar hij onder contract staat, bij de presentatie van de American Top 40 vervangen door een nieuw talent. Het is de 28-jarige Ryan Seacrest, die tevens via de maatschappij een dagelijkse veel bekeken talkshow opneemt. Wel is Kasem nog te beluisteren via een groot aantal andere stations die of het

ADC of AC format hanteren. Voor deze format is een Casey Kasem Top 20 wekelijks leverbaar.

Direct na Halloween
In Nederland verbaast niemand er zich over dat de laatste jaren er geen enkele kersthit meer was te horen op de radio terwijl dit in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw jaarlijks gebeurde. In Amerika is de muziekindustrie nog wel steeds gericht op kerstnummers en wordt deze categorie veel meer gedraaid dan in ons land. Men gaat zelfs zo ver dat na de viering van Halloween sommige stations, zoals WSSS in Charlotte en WLTW in New York, direct overstapten op het zogenaamde All Christmas Format. Een beetje te veel van het goede.

Waar komt dat signaal vandaan?
De Amerikaanse toezichtcommissie voor media en telecommunicatie FCC, heeft de eigenaren van WUPT-FM al verscheidene keren gewaarschuwd, maar desondanks is het station nog steeds in de ether, ondanks dat men niet officieel is geregistreerd maar toch officiële call letters gebruikt. Bijkomend probleem voor de FCC is dat niemand weet waar het signaal precies vandaan komt. Of niemand wil dat verklappen. Al bijna een jaar lang zendt WUPT-FM uit in de omgeving van Fort Myers.

Verpestend
Als je naar de muziek van WUPT luistert, hoor je de schunnigste hiphop en de meest onfatsoenlijke R&B. En daar kan preuts Amerika natuurlijk niet om lachen. Niet alleen de FCC, maar ook de commerciële stations kunnen er niet om lachen dat WUPT en andere piraten zonder schroom de Amerikaanse wet overtreden. Volgens een woordvoerder van Clear Channel is het erg frustrerend dat iedereen zomaar het nodige materiaal kan kopen en obscene taal kan verkondigen. Jim Keating, woordvoerder van Clear Channel, waarschuwde adverteerders: 'Wie zaken doet met piratenzenders, doet er geen met ons'. De FCC schatte het aantal illegale radiostations in de VS vijf jaar geleden op 1000. Niemand weet echt hoeveel het er nu zijn.

Verhuisd
Tot voor kort was Gregg Steele (foto) een zeer gewaardeerd programmaleider voor twee zusterstations, te weten WZTA en WBGG in Miami. Hij heeft de stations verruild voor een soortgelijke job bij Sirius, waar hij verantwoordelijk is geworden voor de programmering van acht van hun muziekkanalen, voornamelijk de rockmuziekkanalen.

Luisteren in de auto
Een recent luisteronderzoek heeft uitgewezen dat de beluistering van de radio in de auto in Amerika het laatste jaar sterk is gegroeid. Tot en met 2002 was het percentage de daaraan voorafgaande vijf jaren steeds rond de 30, terwijl het nieuwe onderzoek aanwijst dat dit met 5% is gestegen naar 35%. Er zijn ruim 1500 mensen telefonisch geïnterviewd en een ander opmerkelijk resultaat is dat ongeveer 39% van de ondervraagden aangaf meer tijd in de auto door

advertentie

60 YEARS OF AFN EUROPE

UNIEKE DUBBEL-CD

Dit jaar bestaat het American Forces Network zestig jaar. Voor die gelegenheid stelde AFN-kenner Ingo Paternoster i.s.m. John Proven- een dubbel-cd samen met een keur van opnames die hij in de loop van de tijd verzamelde.

De dubbel-cd "60 Years of AFN Europe" is te bestellen door 20 Euro te sturen naar: Ingo Paternoster, Postfach 127, 86439 Zusmarshausen Deutschland. Die prijs is dan inclusief verpakking en verzending. Liefhebbers buiten de landen die de Euro hanteren, krijgen de cd's thuis gestuurd voor een bedrag van 15 Pounds.

te brengen dan in 2002. Liefst 96% van de ondervraagden beantwoordde de vraag of de autoradio werd gebruikt met 'ja'. Maar er dient ook vermeld te worden dat 58% van de ondervraagden regelmatig de cd-speler gebruikt, als het radio beluisteren te vervelend wordt. 43% van de ondervraagden gaf aan altijd naar hetzelfde radiostation te luisteren, terwijl 20% regelmatig van station verandert.

Prachtig
Fervente Amerikaanse radiovolgers weten dat in de top tien van de mooiste Amerikaanse stations zeker ook KFRC in San Francisco een plaatsje verdient. De programmadirecteur van dit station, Brian Thomas, die verantwoordelijk was voor het Classic Format, is recentelijk weggekocht door Clear Channel Communications en is nu operation manager voor KOIO en KISQ in San José.

Links radionetwerk
Progress Media kondigde in december aan dat het in Amerika vijf radiostations ging aankopen voor de uitbouw van een links radionetwerk. Onder meer de komiek Al Franken zou een programma krijgen bij het station. Te voorbarig want niet veel later meldde Franken dat de nieuwe 'all-liberal' radio op zijn vroegst in maart zal starten. Franken heeft zelf nog geen contract. Waarschijnlijk gaat hij dagelijks een drie uur durende praatshow presenteren. De bedoeling is een politiek tegengewicht voor de rechtse Rush Limbaugh de ether in te brengen.

JAN HENDRIK KRUIDENIER EN RENE BURCKSEN

Zowel in het Freewave Media Magazine als in het International Report via e-mail en op Internet heeft Hans Knot de laatste maanden herhaaldelijk informatie verstrekt inzake de veranderingen in de nachtelijke uren op Radio 2. Eén van de reacties kwam van Bert Bossink. De lezer van Freewave heeft hem al eerder leren kennen dankzij zijn herinneringen aan de jaren zestig van de vorige eeuw en over de veranderingen binnen de radio. Hij wil ook graag het zijne kwijt:

'Ik heb met interesse je uitgebreide radio report gelezen en ik had je zelf al willen berichten over het verdwijnen van de VARA nacht met 'Harkie', wat ik ontzettend jammer vind, maar je was me net voor. Ik heb, als ik enigszins wakker was, altijd vlug de radio op de VARA nacht en dus Harkie gezet want die man draaide alle soorten muziek; veel goede Country die je nergens anders hoorde. Daarvoor zat dat programma van Mart Smeets, die we ook wel kennen van het sportprogramma destijds in de jaren zeventig op Radio Noordzee. De man krijgt vaak enorm veel commentaar, maar je kan zeggen wat je wil maar die Smeets heeft wel degelijk verstand van muziek en draaide vaak alle soorten: Country, Rock, Beat, R & B (oude stijl), en dat was ook heel leuk om naar te luisteren. Wat velen niet weten is dat Mart Smeets vroeger in 1960 al voorzitter is geweest van de Nederlandse fanclub van Peter en zijn Rockets.

Ruud Hermans

Het programma 'Niemandsland' van de KRO met Nick Nieuwenhuizen en oudgediende Ruud Hermans (eerder zanger van The Tumbleweeds) was een van de oudste programma's van de KRO die een flinke aanhang had. Sinds de begin jaren tachtig was Ruud Hermans al actief voor de KRO. Eerder hadden ze zijn Country programma's, zoals 'Country Time' al afgenomen en zou hij zijn muziek bij 'Niemandsland' de laatste twee uur voort kunnen zetten. De voorganger van Nick Nieuwenhuizen, René de Veer, is ook weggejaagd bij de KRO.

Ik dacht dat dit gebeurde rond 1996 terwijl in het verleden men nog meer van zulke vakmensen bij de KRO in dienst had. Om er een paar te noemen: Anne van Egmond, Lex Tondeur, Edvard Niessing en ga zo maar door. Met al deze mensen heb ik zeker vanaf 1968 goede contacten onderhouden. Ook een zekere Hubert van Hoof zat in 1979 in de kleedkamer in Fort Sint Pieter, toen ik de Searchers interviewde en in die tijd werkte hij ook samen met niet te vergeten Theo Stokkink. Ook Theo heb ik goed gekend. Over het algemeen waren dit erg enthousiaste radiomakers die vaak achter de muziek stonden die ze draaiden. Nick Nieuwenhuizen, de laatste presentator van 'Niemandsland' is iets jonger dan wij zijn, maar is begonnen met het luisteren naar Radio Veronica 192 rond 1966 en dus weet hij wel waar hij het over heeft. De kracht van dit programma was de thema's die er iedere week gebruikt werden in de muziek. Je moet als luisterraar dan de platen en titels zoeken die bij zo'n thema hoorden. In november hadden ze onder meer het thema 'Fool', 'Crazy', 'Smartlappen', ofwel tearjerkers. Maar Koos Alberts en dergelijke draaiden ze echt niet.

Dus wat mij betreft zullen de omroepen steeds meer terrein gaan verliezen want sinds 1 januari 2004 is Radio 2 geheel oninteressant en niet leuk meer om aan te zetten. Mensen met talenten zoals Harkie, Nick Nieuwenhuizen, Ruud Hermans moet je koesteren maar ook de KRO draaide een stukje cultuur de nek om. De VARA presteerde het om een paar weken geleden bij iedereen in Boxtel een soort mini-

radiogids in de bus te stoppen 'Om lid te worden van.....de VARA'. Ze denken toch zeker niet dat wij daar in trappen.....HARKIE de nek om draaien na 13 jaar de zak geven. Van mij krijgt de VARA de zak. De omroep die vroeger een groot aandeel had in cultuurprogramma's als 'Popreconstructie', 'Nashville' en veel meer, is al jarenlang niet meer geloofwaardig te noemen. Alleen het televisieprogramma 'Kopspijkers' is nog wel leuk van de VARA. Maar Jack Spijkerman zal het echt niet durven om Harkie bijvoorbeeld in zijn programma uit te nodigen!

Bert Bossink

Nee, de publieke omroep is sinds1 januari 2004 heel oninteressant, alleen de AVRO brengt dan nog 'Het Steenen Tijdperk' en de TROS doet nog wat aan 'Poster'. 'Gouden Uren' is ook niet onaardig om naar te luisteren, maar voor de rest is het allemaal niet best! Volgens mij schijnt men in Hilversum nog steeds niet te beseffen dat onze generatie vijftigers een hele grote markt heeft en waar men terdege rekening mee zou moeten houden. Maar ja, dat snappen die lui niet! Radio 1 had ik nog niet genoemd, maar de nacht is daar dus een soort van imitatie van het zeer slechte Sky Radio geworden een geprogrammeerde computer.

BERT BOSSINK

Ulf D. Posé behoorde als 'Pascal Posé' tot het deejayteam van het mislukte zeezenderproject 'Radio Nordsee', dat eind 1968 van start zou gaan vanaf het voormalige Radio London zendschip Galaxy vanaf een positie in de Duitse Bocht. Vervolgens werkte hij onder de naam 'Hannibal' bij de zeezender RNI vanaf het zendschip MEBO II in internationale wateren voor de kust van Nederland en vervolgens voor de Britse kust. Tot 1980 was hij aansluitend als 'Ullrich' drie en een half jaar in dienst van Radio Luxemburg en onder zijn eigen naam liefst zeven jaar in dienst van de WDR. Meer dan twee decennia lang werkt de uit München Gladbach afkomstige Posé als trainer op het gebied van Management en Verkoop. Martin van der Ven sprak met hem.

Martin: In 1968, dus 36 jaar geleden, stond in een tijdschrift de volgende beschrijving: 'Pascal Posé, 21 jaar, geen kind, te lui voor een diploma, zanger en deejay voor de tieners. Onderhoudt zich probleemloos met jonge dames over onderwerpen als sierraden, mode, zakgeld, huiswerk, afwassen en de nodige andere problemen.' Het artikel ging verder over het zeezenderproject Radio Nordsee, dat vanaf een schip in de Duitse Bocht uitzendingen zou gaan verzorgen. Hoe raakte je daarbij betrokken?

Ulf: Ik werkte toen als deejay Pascal Posé in discotheken en was lid van de DDO, de Deutschen Diskjockey Organisation. Het reclamebureau 'Gloria International' uit St Gallen in Zwitserland, dat eigendom was van Norbert A. Gschwend (foto) en als bedrijfsleider César W. Lüthy had, benaderde de DDO met de vraag de deejays voor hun project te leveren. De man achter de DDO, Klaus Quirini, heeft vervolgens zijn leden benaderd en iedereen die zin in het project had, kon solliciteren. Van de 600 tot 800 aangesloten deejays hebben zich tussen de 100 en 150 aangemeld voor een job. Naast Klaus zelf werden er slechts vijf aangenomen. En één van die vijf was ik.

Martin: Een nieuw project op een oud zendschip?

Ulf: Het ging om de Galaxy van Big L, Radio London, die door twee Zwitsers was aangekocht. Ze wilden het schip op de Howaldt Werf laten uitrusten en vervolgens vanaf de Noordzee uitzenden. Ergens midden 1968 werden we uitgenodigd naar Hamburg te komen voor het bijwonen van een persconferentie. Eerst zouden we er met de trein heen gaan, maar al vrij spoedig bleek dat de interesse van de pers erg groot was en dus besloot Nobert dat we allemaal naar Düsseldorf zouden gaan en vervolgens per vliegtuig naar Hamburg zouden afreizen. (foto) Dat zou er allemaal mooier uitzien, als je de vliegtuigtrap af kwam. Er waren rond de 150 tot 200 journalisten op het vliegveld aanwezig en wij waren eigenlijk nog onbedorven en hadden

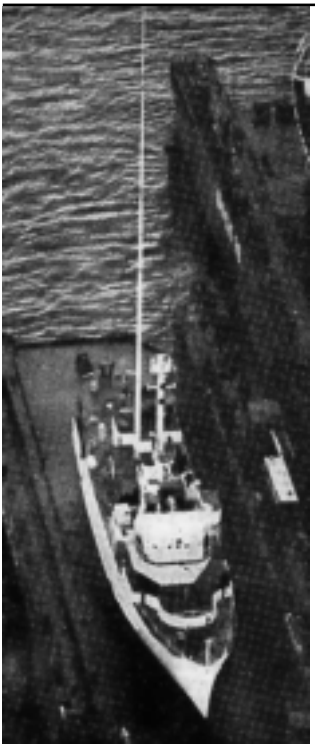

geen van allen ooit contact gehad met de pers. Omroepers, in de zin van het woord, waren we eigenlijk ook geen van allen; slechts deejays in discotheken. Wel dient gemeld te worden dat deejays van destijds anders in discotheken werken dan heden ten dage. Het waren de meer pratende deejays die veel meer voor de gezelligheid zorgden met een vlotte babbel en de nodige grappen. Wel, we kwamen in Hamburg aan en de hele pers viel over ons heen.

Martin: Het ging om een zeer populair station, dat voorheen vanaf het schip haar programma's verzorgde. Het had destijds in de jaren zestig de meeste luisteraars in Engeland. Zijn daar nog sporen van teruggevonden?

Ulf: En hoe, de zenderkamer en de studio's waren volkomen compleet. De draaitafels waren normaal te gebruiken. Het schip lag vol met programmabanden en jingles. De jinglemachines en de daarbij behorende cartridges kennen jullie allemaal wel. Het schip lag vol met sporen van de Radio London deejays. Als Duitse deejays, zonder ervaring met de zeezenders, hebben we overlegd wat we er allemaal mee moesten. Klaus Quirini zei vervolgens dat we eerst maar eens schoon schip moesten maken We hebben vervolgens alle banden en cartridges schoongeveegd. Dit is nu helemaal niet te begrijpen maar we hadden toen banden en cartridges nodig, omdat we ons eigen materiaal moesten voorbereiden. Immers hadden we onze eigen jingles nodig. We bleven zo'n vier tot vijf weken aan boord. Veel langer heeft het avontuur destijds niet geduurd. De staatswerf Howaldt heeft het schip niet naar wens uitgerust of in ieder geval de werkzaamheden danig vertraagd. Door de enorme aandacht die de pers aan het project heeft gegeven vond de regering van het toenmalige West-Duitsland noodzakelijk om de anti-piratenwet in te voeren. Het was natuurlijk ook niet goed geweest als een staatswerf betrokken zou zijn geweest bij de uitrusting van een zeezender, die aansluitend door de invoering van een wet weer verboden zou worden. Dus werd het project stil gelegd. Gschwend en Lüthy kenden trouwens twee technici uit Zürich, Edwin Bollier en Erwin Meister. Deze twee zouden de technische uitrusting overnemen, dus de zenders. Beiden waren al een keer in Hamburg, waar we kennis met ze maakten. Na vijf tot zes weken werd ons verteld dat we naar huis konden gaan, hetgeen we dan ook maar gedaan hebben.

Martin: Denk je dat zonder de enorme mediabelangstelling het project wel een kans van slagen had gehad?

Ulf: Zoals ik er nu over denk is de media erbij betrekken een enorme strategische fout geweest. Terugkijkend was het beter geweest als de beide heren van de organisatie helemaal niets naar buiten hadden laten komen. Voor ons was het ook veel te vroeg om aan boord te gaan. Het schip was nog helemaal niet klaar om te gaan uitzenden. De nodige uitrusting moest nog worden gedaan en ook de motoren waren nog niet draaiende te krijgen. Delen van de zendapparatuur waren nog niet aanwezig. De studio's waren echter perfect in orde en ook de cabines voor de bemanning waren aanwezig. Maar voor de rest was het nog niet klaar. Als ik Gschwendt en Lüthys was geweest had ik het hele schip door de Howaldt werf laten uitrusten, dan had niemand er ooit iets van vernomen. Men had dan geen idee gehad waar het schip voor bestemd zou zijn geweest. Vervolgens, na het gereedkomen van het schip, was ik met de Galaxy

Pascal Posé in de studio van de Galaxy

Gekostumeerd aan boord van de Galaxy: v.l.n.r. Roy West, Udo Klein, Klaus Quirini, kapitein Wilhelm Buninga, Pascal Posé, de scheepskok, Dieter Wilken en Horst Reiner

uitgevaren naar de Noordzee en pas daarna had ik de deejays aan boord laten komen. Pas vanaf dat moment had ik een persconferentie belegd om de plannen bloot te geven. Dan was het waarschijnlijk wel tot een Radio Nordsee gekomen met zes Duitstalige deejays. In werkelijkheid is er toen echter niets van terecht gekomen.

Martin: Vervolgens kwam er wel een tweede 'Radio Nordsee' dat begin 1970 van start ging. Hoe ben jij daar bij betrokken geraakt?

Ulf: Nadat het project op de Galaxy was mislukt ben ik eerst weer in discotheken gaan werken. Ik ben echter niet teruggegaan naar München Gladbach maar naar verschillende plaatsen. Met de enorme golf aan publiciteit, die we hadden gehad, kregen we de wind in de rug en dus meer reputatie toegemeten. Gevolg was dat we beter werden betaald, wat natuurlijk niet slecht was. Daarna ging ik in Zwitserland werken. Om precies te zijn in Zürich, in de discotheek 'Playground'. Er was een duidelijk verschil tussen de discotheken in Duitsland en Zwitserland: er werd namelijk helemaal niet gedanst in Zwitserland en bovendien gingen de zaken om twaalf uur dicht. Er viel dus geen nachtleven in het land te beleven, zoals wij het kennen. In 'Playground' werd ik aangekondigd als zeezenderdeejay en Meister en Bollier hadden zelf ook een club met de naam 'High-Life-Club' in dezelfde plaats. Het was een zogenaamde privé club waar je lid van moest zijn. Ze belden me op een bepaalde dag bij mijn werkgever op met de vraag of ik niet eens een keer bij hen in de club wilde komen draaien. De toenmalige deejays in de club van Edwin en Erwin legden alleen maar platen op de draaitafel om ze te draaien, maar presenteerden niet. Ze hadden me over de telefoon wel gezegd dat ze iets van plan waren en dus ben ik die avond maar naar ze toegegaan. Ik was op dat moment 22 jaar en die avond hebben ze me verteld dat ze van plan waren een zeezender te beginnen op de Noordzee en derhalve op zoek waren naar deejays. Ze vroegen me openlijk of ik geen zin had met ze mee te doen. Vier weken later besloot ik bij mijn werkgever in 'The Playground' er de brui aan te geven en vervolgens heb ik in de club van Meister en Bollier overdag – 's avond was het niet mogelijk omdat de club gewoon was geopend – banden opgenomen voor het nieuwe station. De te gebruiken frequenties waren toen al bekend en ze hadden deze banden gewoon nodig voor de testuitzendingen, die waren gepland. Zo heb ik vervolgens tal van recordertapes volgespeeld met programma's, die nodig waren. Deze banden werden later ook daadwerkelijk gebruikt tijdens de testuitzendingen om het project langzaam op gang te brengen. De testen liepen, zo ver ik me herinner, zo'n 6 weken voordat ik daadwerkelijk aan boord van het zendschip kwam.

Martin: De eerste testuitzendingen liggen nog erg goed in mijn geheugen. Ook dit project is uitgebreid in de Duitse media belicht. Zo was in één van de kranten te lezen dat Radio Nordsee eindelijk van start zou gaan. Natuurlijk heb ik zo snel mogelijk de kortegolffrequentie opgezicht en het station dan ook vrij snel gevonden. Op 23 januari 1970 begonnen de testen op de FM en de Korte Golf. Op 11 februari kwam daar vervolgens nog de middengolf bij. Als eerste deejay heb

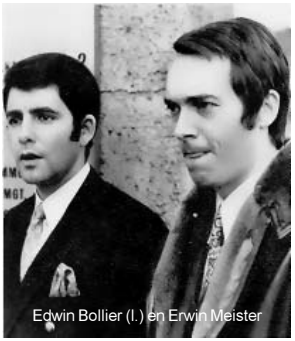

Edwin Bollier (l.) en Erwin Meister

Horst Reiner

ikzelf Hannibal gehoord, toen nog enigszins overdreven schreeuwerig. Er waren nog andere collega's die vooraf programma's hebben opgenomen: Elke, een vrouw uit Zwitserland en Horst Reiner uit Oostenrijk.

Ulf: Ja, dat klopt. Horst Reiner was ook al bij het eerste Radio Nordsee project betrokken. Edwin Bollier en Erwin Meister hadden natuurlijk deejays nodig en hebben onderling overlegd welke deejays ze al kenden en daardoor komt het dat er ook deejays bijzaten die bij het eerste project vanaf de Galaxy er al bij waren betrokken. Ik was toevallig al in Zürich en Horst Reiner hebben ze ook gevraagd daar naar toe te komen. Ik denk dat dit laat december 1969 was. Horst Reiner nam vervolgens ook zijn banden op in de Highlife-Club, hetgeen ook voor Elke geldt. Horst Reiner, voor wie de zeezenderwet als Oostenrijker niet van kracht was, is vervolgens als eerste van ons aan boord van de MEBO II gegaan. Rond die tijd, november/december 1969, waren Meister en Bollier al in hun eerste financiële crisis, hetgeen duidelijk merkbaar was. Beiden zijn nogal bijzondere personen, vooral Edwin Bollier. Destijds was ik nog jong en had het allemaal nog niet zo meegekregen, maar er zijn wel zeker heel spannende dingen gebeurd in die dagen. De beiden hebben zich, als Zwitserse staatsburgers, voorgedaan als gelegaliseerde zendamateurs – hetgeen hun grote hobby was. Ik heb bij Bollier in Islisberg gewoond. Daar, zo'n 30 tot 40 kilometer verwijderd, heeft hij een prachtig landhuis. Op het dak stond een mast van wel 20 meter hoog en hij had er een zender waarmee hij verbindingen draaide met amateurs in landen over de gehele wereld. Met zijn vriend Erwin heeft hij zijn eerste grote geld verdiend en wel via het leggen en onderhouden van contacten met Sierra Leone, waar men midden in de burgeroorlog zat. Het is echter iedere Zwitser bij de wet verboden deze contacten te onderhouden en tevens handel te plegen met een land dat in staat van oorlog is. Zwitserland heeft namelijk altijd neutraliteit in oorlogen voorgestaan en inwoners zijn dan ook strafbaar bij overtreding. De licentie is toen ook ingetrokken door de autoriteiten en je kunt rustig stellen dat Meister en Bollier niet geheel kosjer hun eerste geld hebben verdiend.

Erwin Meister was, gedurende de tijd dat ik er werkzaam was, een zeer goede baas. Maar wanneer iets niet naar zijn zin was, kon hij behoorlijk brutaal uit de hoek komen. Op het moment dat hij geen geld voorhanden had kon hij op een enorme manier op allerlei dingen besparen. Ik herinner me dat ik op een bepaald moment met hem in een Volkswagen busje naar de douane moest om er iets op te halen. Ik ben toen tegen een slagboom gereden en dat betekende een deuk in de auto. Hij ontsloeg me op staande voet. Hij zei toen dat ik geen salaris meer zou krijgen daar ik een deuk in de auto had veroorzaakt. Ik stond dus op straat en heb drie weken een andere baan in Zürich gehad. Opeens had hij klaarblijkelijk weer geld en wilde mij weer in dienst hebben. Ik heb toen eerst mijn geldtegoed opgeëist en alles gekregen. In de tijd daarna was het natuurlijk fantastisch het mee te mogen maken en goed te zien hoe hij met zijn deejays is omgegaan. We waren telkens 2 weken aan boord en vervolgens kregen we twee weken vakantie. Hij heeft destijds alle deejays per maand 1400 Zwitserse Franken betaald, hetgeen je heden ten dage niet zou kunnen voorstellen. Bovendien hoorden daar vrije kost en inwoning bij en slechts twee weken werk. Echt, het was de hemel op aarde voor ons. Het geld was destijds zeer goed te noemen. Het sanitair aan boord was topklasse en supermodern te noemen. De studio's zagen er ook fantastisch uit. Ze konden vergeleken worden met de mooiste radiostudio's. We waren zeer goed uitgerust en Meister en Bollier hadden ook de naam te staan voor goede kwaliteit.

De herkenningstune van RNI, 'The man of Action', gespeeld door het orkest van Les Reed, bestond al. Het was eigenlijk een zeer populaire deun van de DDO, Der Deutsche Diskjokey Organisation. Als leden van de DDO hebben we het nummer aan Meister en Bollier voorgesteld om te gebruiken als herkenningsmelodie. Via RNI is het nummer erg populair geworden. Daarop had Les Reed in ieder geval niet gerekend en zover ik kan nagaan had het nummer anders ook totaal geen rol in de hitlijsten gespeeld.

Martin: Ik wil eigenlijk nog een keer op de beide Zwitsers terugkomen. In 1971 gaf Andy Archer een persconferentie en vertelde dat de MEBO II voor spionagedoeleinden werd gebruikt. Er waren ook berichten in de kranten terug te vinden dat Meister en Bollier contacten hadden met de Stasi. Veel later haalde Bollier als leverancier van een ontstekingsmechanisme van een bom weer grote koppen in de kranten. Een ontsteking die werd gebruikt bij het laten ontploffen van het vliegtuig boven Lockerbie. Wat voor persoonlijkheden zijn het en wat bracht hen er toe de zeezender RNI op te zetten?

Ulf: Gewoon pret, ze hadden hun pret eraan en waren zendamateurs in hart en nieren. Het waren in die zin geen ondernemers, ze hebben gewoon geld met hun hobby verdiend. En ze waren gewoon helemaal scherp op het maken van radio, dat vonden ze fan-

tastisch. Door de contacten met Gschwendt en Lüthy hadden ze voor het eerst kennis gemaakt met het idee van een zeezender. Daarvoor waren ze alleen maar in Zürich en in het landhuis met radio ofwel het zendamateurisme actief. Van het eerdere idee van Gschwendt en Lüthy hebben ze geleerd dat men met een dergelijke zeezender door het voeren van reclame heel veel geld zou kunnen gaan verdienen.

Martin: Zou mogelijk zijn.

Ulf: Ja, klopt. Er is ook een lange periode geweest dat ze helemaal niets hebben verdiend. Ik herinner me heel goed de eerste reclamespot. Die was voor Bulova Watches. Was gewoon een fake reclamespot waarvoor ze niet betaald werden. Het betrof een zeer populair horlogemerk en we hoopten met het voeren van deze spot anderen toch geïnteresseerd te krijgen voor het maken van reclame via ons station en daarmee de tegenstand tegen radioreclame te kunnen doorbreken. De vliegtuigmaatschappij Iberia was onze eerste adverteerder en niet veel later volgde toen Toshiba..

De reclamespots hebben we aan boord zelf geproduceerd. Destijds zat er nog geen reclamebureau tussen, die de spots kant en klaar aanleverde. We werden geïnformeerd wat er zeker in zo´n spot aan tekst moest komen en hebben het allemaal een beetje opgepept en op die manier zijn die spots ontstaan. Maar je vraag eerder was eigenlijk wat voor typen die Zwitsers waren. Edwin Bollier was meer de man die altijd de strijd aanging. Een goede vader, lieve kinderen een fantastische vrouw en een heel echt fijne kerel. Zo kwam hij bij mij over. Erwin Meister was meer de introverte persoon. Hij hield zich vaak een beetje meer op afstand en stond nooit op de eerste rij. Daar zorgde Edwin Bollier wel voor. Wat die allemaal niet hebben uitgehaald en handel in hebben gedreven. Daar is zo het een en ander wel over te vertellen. Ze hebben allereerst handel gedaan met Siërra Leone en daarmee heel veel geld verdiend.

Dan kwamen ze eens met een tweede verhaal. Ze hadden de MEBO II uitgerust en ze vertelden dat ze op het schip waren geweest op zee en dat er een buis in de zender ontbrak. Ik ben dan wel geen techneut maar er ontbrak een grote onderdeel. Het was nergens te krijgen en dus besloten ze het op een andere manier te krijgen. Kopen was nergens mogelijk. Tezamen met zendertechnicus Bruno Brandenberger zijn de heren ergens een Zwitsers zendstation van de Staatsomroep binnengegaan en hebben gedurende de nacht enkele technische activiteiten uitgevoerd, waardoor de benodigde onderdelen opeens wel beschikbaar waren. Ondermeer hebben ze de zendbuis gestolen en via Scheveningen naar buiten gevaren. Ik herinner me ook nog erg goed het verhaal hoe Bruno de buis door de douane heeft gekregen. Hij vertelde gewoon op vragen van de douane dat het om een zeer speciaal onderdeel voor een fotocamera ging en een teleobjectief was. Had hij gezegd dat het om een zendbuis ging dan had men het apparaat zeker in beslag genomen.

Dan een ander typisch verhaal over Edwin Bollier. We lagen met de MEBO II eerst voor de kust van Scheveningen en vervolgens voor Clacton on Sea. De zeezenders konden slechts buiten nationale wateren uitzenden en vielen dus ook niet onder wettelijke regels. Er had zich een groot aantal landen verzameld en een international verdrag ondertekend tegen de zeezenders. Daar hoorde ook Groot-Brittannië bij, hetgeen al tot resultaat had geleid dat alle voormalige 'Britse' zeezenders waren verdwenen. In Nederland had men het verdrag nog niet

Duncan Johnson, Roger Day, Andy Archer en Hannibal, 4 april 1970

Ulf Posé en Martin van der Ven in Erkrath, 2003

geratificeerd, waardoor men wel voor de Nederlandse kust kon uitzenden. Maar we lagen dus op een bepaald moment voor de kust van Clacton on Sea. We maakten of via de FM of via de Korte golf (het juiste weet ik niet meer) gebruik van een frequentie waarvan we niet wisten dat het ook een zogenaamde noodfrequentie voor de scheepvaart was. De Britse regering reageerde behoorlijk snel en reeds na een dag of twee kregen we al bezoek van een marineschip. Plotseling werden de kanonnen op ons zendschip gericht en onze kapitein, Jan Harteveld, hoorde via radioverbinding: 'Direct de uitzendingen staken, anders wordt er op jullie geschoten.' Wat we toen hebben gedaan is radiocontact zoeken met Bollier in Scheveningen, die in een hotel in Scheveningen bivakkeerde. Hij zei slechts: 'Jullie hebben toch een pistool aan boord, probeer je te verdedigen'. We zijn toen maar zo verstandig geweest de zenders eerst uit te doen om van frequentie te veranderen. Maar ja, een typische reactie van Edwin Bollier.

MEBO LTD
TELECOMMUNICATION

Dat hij in latere instantie zaken heeft gedaan met de DDR en Libië heeft hij ook openlijk toegegeven. Zijn 15 beroemde prototypen uit hun productielijn – één ervan was in de koffer die het vliegtuig boven Lockerbie in de lucht liet springen – heeft hij niet alleen aan Libië geleverd maar zeker ook aan de DDR. Zeven gingen naar dat land en acht naar Libië, of omgekeerd. Tot op heden is het nooit duidelijk geworden vanwaar die ene is gekomen. Of vanuit de DDR of vanuit Libië. In de Britse media werd dit onderwerp wat voorzichtiger behandeld dan in de Duitse. In Engeland gaan ze met het thema 'Lockerbie' en de oorzaken van de aanslag veel voorzichtiger mee om, wat meer neutraler. Bollier heeft over het onderwerp vele interviews gegeven en is naar mijn mening ook nog eens kroongetuige. Maar het verhaal geeft ook duidelijk aan waar die beide Zwitsers tot in staat waren als het om zaken doen ging.

Martin: Even terug naar RNI in het jaar 1970. Destijds waren er Duitstalige programma's tussen half zes en zeven in de ochtend en van acht tot elf uur in de avond.

Ulf: Dat weet ik echt niet meer, dat is zo lang geleden.

Martin: Tussen die uren en in de nacht waren er Engelstalige uitzendingen. De allereerste testuitzendingen vond ik eigenlijk niet zo'n succes. Bovendien waren ze eigenlijk ook niet spannend te noemen. De openingsuitzendingen op de 28ste februari werd vervolgens live vanaf het zendschip uitgezonden in de presentatie van Roger Twiggy Day en Horst Reiner. Ik was destijds in de presentatie van Horst Reiner totaal teleurgesteld. Je kon rustig stellen dat hij heel onprofessioneel te werk ging. Toen jij dan op een bepaald moment je eerste live uitzending van boord deed hebben we dan ook meteen een totaal andere Hannibal leren kennen. Heel relaxed, ontspannen en dat beviel me allemaal veel meer.

Ulf: Horst Reiner, en dat moet je maar eens nakijken, was niet alleen een jaar of drie ouder dan ik en eerder werkzaam op de Galaxy en ook nog Oostenrijker. Hij was bovendien een man van stand. Hij werkte in een Discotheek in Krefeld, hoewel je eerder zou kunnen stellen dat het meer ging om een danslokaal. Hij draaide Duitstalige platen en Weense walzen. Hij deed de presentatie op een onvervalste manier

Sonntagsblatt, den 21. Juni 1970

Pascal Pose, 22jähriger Discjockey mit dem Künstlernamen „Hannibal" gastiert für zwei Monate in Dörpen im „Alabama". Pascal, der auch schon Schallplatten aufgenommen hat, ist seine Übertretung an der Discothek ein As. Ob er demnächst seine Künste auch bei Eddie Lottenburg zeigen darf, hängt von Verhandlungen ab, die zur Zeit noch in der Schwebe sind. Seine Fans in Dörpen und wir von der „jungen generation" wünschen ihm, daß es klappt.

EZ-Foto: Altmeppen-Wilms

Horst Reiner aan boord van de MEBO II

en viel zeker in de smaak bij de oudere dames. Dat was de achtergrond van Horst, daar moet je eerlijk in zijn. Dat was dus zijn wereldje. Het wereldje van mij zat anders in elkaar, want ik kwam uit het discothekenwereldje in Mönchengladbach, dat veel meer op de jeugd georiënteerd was. Even een voorbeeld, ik werkte in de twee grootste discotheken. De ene was in Kaldenkirchen, de King's Nightclub, waar ik meer dan een jaar werkzaam was. Ook werkte ik in Rheydt in de ´Flashlight', dat destijds met een optreden van Manfred Mann werd geopend. Terwijl zij op het toneel speelden was ik dezelfde avond deejay. Door mij werden geen Duitse platen gedraaid want wat moest ik met die rotzooi. Maar Reiner was gewoon anders ingesteld. Ik moet wel stellen dat voor zijn begrippen hij op RNI een hoogwaardig programma heeft gemaakt. Je moet je altijd afvragen waar iemand vandaan komt, wat zijn achtergrond is. De mijne was een vol eenvoud. Ik was de jongste deejay destijds en als je zag wat er allemaal binnen het deejayteam zat aan grote namen dan was ik een heel kleine jonge deejay van 21 jaar die nog nat achter de oren was.

Je kunt je natuurlijk afvragen hoe de radiowereld er toen uitzag. Men stond onder druk van staatsrechtelijke instanties die de boel streng onder controle hadden. De toenmalige stations in West-Duitsland brachten voor de jongeren bijna geen enkel programma. Het enige station dat zich nog een beetje om de jeugd gaf was Südwestfunk, maar dan spreken we over het begin van de jaren zeventig, maar in de eind zestiger jaren was er geen enkel station dat dat deed. Het enige station dat modern genoemd mocht worden en enigszins met zijn tijd was meegegaan, was Radio Luxembourg. Dan kwamen de zeezenders, die de snellere vorm van radio probeerden te maken, zelfs in de Duitse taal. Heden ten dage is het radiolandschap natuurlijk geheel anders. Bijna elke kleine stad heeft een eigen lokaal radiostation en de muziek is ook veel populairder, sneller veranderend en zeer internationaal gericht. In 1969 en 1970 moest je daar toch echt niet aan denken.

Martin: De meest gestelde vraag aan de zeezenderdeejays luidt steeds maar weer: Hoe was het met de zeeziekte en hoe was het leven aan boord?

Erwin Meister aan boord van de MEBO I

Ulf: Toen we voor Scheveningen lagen, ging het nog wel. De tocht met de tender, de MEBO I naar het zendschip de MEBO II was zeer kort en duurde maximaal twee uur. We verbleven vervolgens 14 dagen op het schip en vervolgens kwamen we voor een weekend, tien dagen of meestal 14 dagen terug aan land. Maar vervolgens lagen we met het zendschip gedurende een lange tijd voor de kust van Clacton on Sea en kon de situatie voor ons totaal anders worden genoemd. Er werd nog steeds bevoorraad met de MEBO I, maar de weg naar het zendschip was natuurlijk veel langer. Iedere keer, werkelijk iedere keer, tijdens de overtocht heb ik verschrikkelijk moeten overgeven. Als we echter op het zendschip waren was het over; immers raakte je eraan gewend dat het schip heen en weer rolde. Als je voor anker lag, was de situatie dus anders. Behalve als je in een storm terecht kwam. Als je dan in de studio aan het werk was, had je niet de mogelijkheid de horizon te bekijken want er zaten gewoon geen ramen in de studio, dan was het heel zwaar. Een emmer naast de microfoon was dan ook geen misplaatst doel. Ik werd dan ook steeds weer zeeziek. Tijdens de overtocht, zoals gezegd, was het altijd zwaar. Je kon je dan wel op het dek begeven hetgeen wel een beetje lichter maakte omdat je naar de horizon kon kijken. Voor mij heeft het echter allemaal niet zo mogen helpen.

Opeens valt me nog een andere herinnering te binnen. Op de Galaxy, het eerste zendschip waar ik op vertoefde, kwam opeens een uitvinder voorbij die ons één van zijn uitvindingen wilde verkopen. Het ging om een middel tegen zeeziekte, dat heden ten dage normaal te koop is. Het

ging om een echtpaar waarvan de vrouw haar man totaal adoreerde en ze gezamenlijk ecologisch genoemd konden worden. Het ging om een middel dat je moest innemen en dat vervolgens je maag positief beïnvloedde. Men zou vervolgens niet meer zeeziek worden. Quirini en wij hebben een tijdje met hem zitten praten en ook nog gevraagd was voor mooie uitvindingen hij nog meer had gedaan. Toen reageerde de vrouw: “Weet U, mijn man kan uit stront boter maken”. Wij moesten vervolgens enorm lachen maar ze zeiden dat we het serieus moesten nemen. “Het enige probleem is dat we de geur maar niet weg krijgen.” Tja, dat was 1968.

Bollier en Meister

Martin: De snelle wissel van het zendschip van de Hollandse naar de Britse ankerplaats gebeurde naar mijn mening omdat de adverteerdercontracten uitbleven.

Ulf: Ja, dat klopt. We hadden het idee dat mede door de Engelstalige programma’s de reclamecontracten wel zouden komen. Dat is echter niet zo gelukt. Dus werd besloten om naar de Britse kust te gaan omdat daar de bakermat van de zeezenders was. Omdat we vervolgens via de FM in een deel van Engeland zouden zijn te ontvangen, automatisch ook de reclamespots wel zouden komen.

Martin: De voornaamste concurrent Veronica heeft zwijggeld betaald aan de eigenaren van RNI?

Roger Day en Carl Mitchell

Ulf: Dat is een ander verhaal, ik heb Bull Verwey leren kennen als een heel aardige man. Hij was het grote voorbeeld voor Edwin Bollier en Erwin Meister, tenminste als het om de Nederlandse radiowereld gaat. Ze hadden daar mooie studio’s en namen alle programma’s aan land op en hadden een prachtig deejayteam. We zijn daar een aantal dagen op bezoek geweest. Vooral met Edwin Bollier kon Bull erg goed opschieten. Die twee pasten precies bij elkaar en gingen heel vrij met elkaar om. Als het om de adverteerdermarkt ging wilde Bull natuurlijk Veronica beschermen en wilde dus niet dat RNI met een Nederlandstalig programma zou komen. En dus hebben ze geld betaald. Kwam mooi uit want Meister en Bollier zaten erg op zwart zaad. Verwey heeft toen tegen Bollier gezegd: “Ik geef je een miljoen en ik krijg pand op het schip en jullie zenden in ieder geval geen Nederlandstalige programma’s uit in de toekomst.” Bollier ging akkoord en incasseerde het geld. Het zendschip lag op dat moment nog in de haven van Slikkerveer.

In een mistige nacht is er actie ondernomen. Bollier, Brandenberger en Harteveld hebben in een opslag ingebroken en daar de zendbuizen – die daar door Veronica lagen opgeslagen, er uit gestolen. Vervolgens zijn ze stiekem op het schip gegaan en hebben enorm snel de haven stiekem verlaten om weer naar internationale wateren te varen. Eerst hebben ze nog een tijd voor Clacton on Sea uitgezonden en niet meer voor de Nederlandse kust. Later kwamen dan toch de Nederlandse deejays en vervolgens werd Bull Verwey heel zuur. Zoals de meeste lezers weten heeft Bull Verwey vervolgens opdracht gegeven de MEBO II in brand te steken. Maar toen was ik al niet meer bij het station betrokken, dat begon allemaal in het voorjaar van 1971. Ikzelf ben al in mei 1970 naar Radio Luxemburg vertrokken.

Alan West (midden)

Martin: In de tijd dat ik er werkte heb je aan boord met ´beroemdheden’ samengewerkt. Andy Archer, Alan West, Roger ‘Twiggy’ Day, Carl Mitchell, Duncan Johnson en Mark Wesley hadden allen veel ervaring opgedaan door hun tijd dat ze bij de Britse zeezenders

Mark Wesley

hadden gewerkt en hadden inmiddels naamsbekendheid gemaakt bij miljoenen luisteraars. Je kunt dan zeker veel leren?

Ulf: Ja, voortdurend. We hebben ook gezamenlijk programma's gemaakt. Dat ging niet zoals bij normale radiostations. Je kwam dan spontaan de studio's binnen en deed spontaan mee met je collega's. Als wij met ons programma bezig waren deden de Engelsen precies hetzelfde. Mijn Engels was dermate goed dat ik me met hen kon onderhouden. Ik was nog niet echt een radiopresentator en moest nog het een en ander leren. In het begin deed ik de presentatie net zoals in de discotheek. Ik had nog nooit van het gebruik van jingles gehoord. Wat waren dat eigenlijk? De Engelsen waren er helemaal kapot van en hadden het nodige materiaal meegenomen en hebben mij het gebruik ervan bijgebracht. We hebben eigenlijk constant met elkaar over radio gepraat. Duncan Johnson met zijn sonore stem, een dunne, bijna twee meter lange man zei tegen me: "Hannibal, we moeten je helpen." En dan kwamen weer nuttige zaken naar voren. Dan had je Roger ´Twiggy´ Day, een heel magere knaap, die constant bezig was en gezellig op de tafel ging zitten om met me te praten. Tijdens zijn programma kon hij ook nooit stilzitten. Je hoefde slechts naar ze te luisteren om te kunnen constateren dat ze heel professioneel radio maakten en dat ze de nodige ervaring al hadden opgedaan. Als je 22 jaar bent, ben je ook altijd nieuwsgierig. Wat je dan doet is als het ware afkijken van ze wat ze doen. Dat is me later van nut geweest bij Radio Luxembourg en de WDR. Op die manier leer je dus professioneel te werken. Toen ik in 1974 bij de WDR begon te werken was er een nieuw jongerenprogramma, genaamd 'Radiothek' en ik werd één van de zes presentatoren. Daar werd eigenlijk een beetje op de RNI-manier gepresenteerd; dus alle titels kwamen voorbij en bovendien werd er het nodige over de artiesten verteld.'

^ Niet alleen ten tijde van de Galaxy werden de verkleedkleren uit de kast gehaald voor promofoto's; ook op de MEBO II was dit het geval. De letters op het schip verkeren overigens nog in maagdelijke staat.

MARTIN VAN DER VEN

Over het vervolg van zijn radioloopbaan en andere activiteiten komen we in maart terug bij Martin van der Ven en Ulf Posé.

Foto's bij dit artikel afkomstig uit archieven van Martin van der Ven en Hans Knot.

INTERNET SURFTIPS

Denk er aan de site www.soundscapes.info regelmatig te bezoeken voor de mooiste en nieuwste media en muziekherinneringen.

Hans Knot is te bereiken via: **HKnot@home.nl** en Rob Olthof via **SMC@caiw.nl**

Allereerst een tip die komt van Meindert Dikboom, die al decennia lang de Amerikaanse radio als hobby heeft. Hij tipt ons een site waarop doorverwijzingen zijn te vinden naar allerlei sites die met geschiedenis en met radio hebben te maken:
www.otr.com/news.html

Nu het toch hartje winter is en we meer uren achter de computer doorbrengen dan in de afgelopen zomer lijkt het ons verstandig eerst naar een zeer koud land te gaan en wel naar Mongolië. De staatsomroep aldaar is ook met de tijd meegegaan:
http://mongol.net/vom

Een tip ontvangen van Ingo Paternoster leidt ons naar een site in Duitsland:
www.radioszene.de

Een prachtige site over de geschiedenis van KLIF in Dallas kan worden gevonden op:
www.historyofklif.com

Dan een on-line station dat sinds enkele maanden actief is en wordt gerund door de persoon die we beter kennen als Ron van der Plas, eens deejay bij onder meer Radio Monique:
www.radioronald.tk

Nadat we Indonesië in 1949 zelfstandig lieten worden is er veel gebeurd. Natuurlijk was er heel vroege radio dankzij de Nederlandse invloeden op het gebied van de ontwikkeling van de radio. Maar ze kunnen er zelf ook iets van. Zelfs in het Duits. Ga maar eens kijken op: **www.rri-online.de**

Iedere zondag is in Duitsland, zoals eens via de zenders van AFN/AFRTS mogelijk was, Casey Kasem weer te beluisteren en wel via een warenhuisstation. Ga maar eens voor meer informatie naar de volgende site:
www.kaufradio.de

Nu we toch in Duitsland zijn misschien wel even te leuk te vermelden dat Antenne Radio uit Duitsland meer dan 3 uur en 13 minuten lang Shania Twain lieten horen met 'Forever and always'. Maar zelf kun je hun site ook bezoeken door in te tikken:
www.antenne.com

In Stuttgart zijn diverse stations te ontvangen, waaronder het jongerenstation Big FM. Via internet kun je ze ook bezoeken en wel via:
www.bigfm.de

Als je in geheugen terug gaat naar de ontwikkeling van de lokale radio in buurland Duitsland dan komt ook de naam van Radio Regenbogen boven. Uiteraard zijn zij ook via internet actief en wel via:
www.regenbogenweb.de

Een bezoekje aan de site van onze zuiderburen bij de VRT radio is ook de moeite waard:
www.radio1.be

Kijk ook een op de site inzake country music radio:
www.cmrpulse.com

Ton van Draanen was jarenlang eind redacteur van Freewave Media Magazine en is werkzaam bij de AVRO. Hij heeft een eigen web log die hij elke dag bijhoudt:
www.draanen.web-log.nl

Jonathan Marks nam vorig jaar afscheid van Radio Nederland Wereld Omroep en richtte zijn eigen onderneming op, te zien via: **www.criticaldistance.org** en **www.jonathanmarks.com**

De gemakkelijkste tv gids is er nu te zien op internet. Overal kun je deze raadplegen:
www.tvgids.nl

De beheerders van de André van Duin fanclub hebben herinneringen van Jacob van Kokswijk geplaatst uit de dagen van Radio Noordzee:
http://www.dikvoormekaarplaza.nl/dikvoormekaar/betrokkenen/jacobvankokswijk/index.htm

Voor een prachtig overzicht van zenders en frequenties kun je in Duitsland terecht op de site:
www.sender-tabelle.de

Voor diegene die altijd een voorkeur aan de middengolfbeluistering heeft gegeven is de volgende site van The European Medium Wave Guide zonder meer aan te raden: **www.emwg.info**

Euronet kenden we in de jaren negentig als een

satellietstation dat voortrekker was. Euronet Radio is nu een maatschappij die op satelliet andere aanbieders van radioprogramma's de kans geeft hun signalen te laten horen: **www.euronetradio.com**

Tenslotte wat deze aflevering betreft nog een keer naar Duitsland om de volgende site te bezoeken: **www.tvinfo.de**

Mocht je sites hebben gevonden, die we niet eerder meldden dan wel je eigen site aanzienlijk te hebben bijgewerkt meldt het ons op: **hknot@home.nl**

MARTIN VAN DER VEN EN HANS KNOT

NOG BEPERKT VOORRADIG:

De historie van Radio Mi Amigo deel 4, Tack verliest de macht.

In dit deel beschrijft Hans Knot op boeiende wijze de gebeurtenissen rondom Radio Mi Amigo in het jaar 1978. Unieke informatie, uiteraard rijkelijk geillustreerd met zwart-wit foto's en krantenartikelen. Tevens een overzicht van alle Lievelingen in de periode 1974-1978. Totaal 107 bladzijden leesplezier en nostalgie.

Dit schreef men in de nieuwsgroep erover:

Bij deze hulde aan Hans Knot voor het prettig geschreven boek over Mi Amigo deel 4. Heb het maar in 1 keer uitgelezen, was zo boeiend! Na ruim 25 jaar is de herinnering nog springlevend. Tijdens het lezen beleef je de tijd van weleer.....maar de middengolf is stil. Garbageman©

Je heb gelijk als je schrijft dat de mi-amigo story deel 4 zeer prettig lezen is. Ik heb het ook in één ruk uitgelezen. Proficiat, Hans. Ik werd er enkele jaartjes jonger van (niet dat ik oud ben hoor). Wery

Het boek kan besteld worden door 15,00 euro over te maken op gironummer 2929268 ten name van J.A. Knot, Groningen, o.v.v. "MA deel 4" en uw eigen adres.

Meer informatie: hknot@home.nl

Stichting Media Communicatie

Postbus 53121 1007 RC AMSTERDAM
Telefoon: (020) 662 11 41 (na 18:00 uur)
E-mail: olt@xs4all.nl
Giro: 4065700
Bank: 98.80.40.301

Nieuw: RNI boek: **Herinneringen aan Radio Noordzee** van Hans Knot. Inmiddels reeds de 2e druk. Alleen bij SMC verkrijgbaar 15,— euro.

Nieuw bij SMC: **Radio Caroline calling Rock classics**. 3 cd box voor maar 16,— euro.

Nog leverbaar: **Radio 192 dubbel-cd** met vele artiesten uit de jaren 60 en 70 waarvan diverse tracks nooit eerder op cd verschenen. 10,— euro

Uit het SMC museum: platen die al 20 jaar niet meer leverbaar waren:

- **Jumbo RNI jingle EP** 5,— euro

- **100 offshore radio jingles van Jumbo** 10,— euro (2 ep's)

- Diverse **vrije radio bladen**: 3 stuks voor 5,— euro

Vraag onze nieuwe folder aan: vol met nieuwe items.

Nog leverbaar:
Mi Amigo T-shirt 12,— euro
RNI T-shirt 8,— euro